Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

8-йил чиқиши.
20 АВГУСТ 1973 й.
ДУШАНБА
№ 194 (2178).
БАҲОСИ 2 ТИЙИН.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

Тошкент бадиий буюмлар фабрикаси коллективи ўртасида мамлакатимиз халқ хўжалигини ривожлантиришнинг тўққизинчи беш йиллик план топшириқларини муддатидан илгари бажариш юзасидан бошланган умумхалқ мусобақаси ой сайин кенг қулоч ёзмоқда. Корхонанинг кўпгина ишчилари 1974—75 йиллар ҳисобига меҳнат қилишаяпти. Бундай илғорлар корхона бўйича ҳозир 305 кишини ташкил этади. Корхона ишчиларининг ана шундай катта муваффақиятларга эришувида республикамиз енгил саноати корхоналаридаги илғор иш усуллардан кенг фойдаланиш катта самаралар бермоқда.

СУРАТДА: илғор тикувчи, цех партия ташкилотининг секретари Мавлуда Пўлатова бир группа дугоналарини Тошкент тўқимачилик комбинатининг донгдор тўқувчилари Лидия Казанцева ва Евгения Губиналарнинг иш методлари ҳақидаги материаллар билан таништирмоқда.

М. Нуриддинов фотолари.

1971 БЕШ ЙИЛЛИК: ҲАЛ ҚИЛУВЧИ ЙИЛ 1975 МЕҲНАТ ВАХТАСИ

КАМ МАБЛАҒ САРФЛАБ, КУПЛАБ СИФАТЛИ МАҲСУЛОТ ИШЛАБ ЧИҚАРАЙЛИК!

Ишлаб чиқариш илғорлари минбари

Ишчи сўзи ерда қолмайди

Кам куч ва маблағ сарфлаб, кўплаб сифатли маҳсулот ишлаб чиқариш учун қизғин кураш олиб бораётган заводимиз коллективи қувончли муваффақиятларни қўлга киритмоқда. Ҳал қилувчи йилнинг ўтган даврида 24450 минг сўмликка яқин ҳар хил лак-бўёқ реализация қилдик. Ёки бошқача айтганда, буюртмачилар кўзда тутилганига қўшимча 400 минг сўмлик ортиқ маҳсулот олдилар. Етти ойлик план анча ошиғи билан бажарилди. Биргина июль ойида топшириққа қўшимча икки юз минг сўмликдан кўп маҳсулот тайёрланди.

Муваффақиятларимиз сири нимада? —деган савол туғилади, ўз-ўзидан. Бунинг ҳеч қандай сири йўқ. Фақат меҳнат беллашуви яхши йўлга қўйилган. Ҳар бир минут ишчи вақтидан оқилона фойдаланишга интиляпти.

Шу кунларда йўлингиз тушиб, корхонамизга келиб қолсангиз, қизғин иш устидан чиқасиз. Шахсий мусобақа ҳеч қачон ҳозиргидек авжига чиқмаган эди С. Ўсканбоев, А. Заболотний, С. Фахриддинова, Г. Архашев, В. Денисов, Ф. Моҳирхўжаева сингари юзлаб ишчилар кунлик нормаларини 130-170 процентгача етказиб адо этишмоқда. Ҳозир бу пешқадамлар беш йилликнинг 1974-75 йиллари ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқармоқдалар. Шуни айтиш керакки, Бутуниттифоқ социалистик мусобақаси корхонамизда Ўзбекистон ССР ва республика Компартиясининг олтин юбилейини муносиб кутиб олишга пухта ҳозирлик кўриш билан бирга олиб борилмоқда.

Коллективимиз ҳал қилувчи йилда ўз мижозларини 41 миллион сўмликка яқин лак-бўёқ маҳсулотлари билан хушнуд этишга аҳд қилган. Ишчи сўзи—ҳақ сўз. Бугунги фидокорона меҳнатимиз ана шу вазифанинг муваффақиятли адо этилишини кўрсатиб турибди.

Н. ШЕРМУҲАМЕДОВ,
лак-бўёқ заводининг аппаратчиси.

Мусобақа ғолиблари

Ҳал қилувчи йилни зафарлар билан якунлаш ниятида фидокорона меҳнат қилаётган «Главташкентстрой»нинг «Таштрансспецстрой» тресті коллективи ой сайин қувончли натижаларга эришмоқда. Етти ойлик қурилиш-монтаж ишлари плани 105,8 процент қилиб бажарилди. Меҳнат унумдорлиги планга нисбатан 22 процент ўсди.

Коллектив ўтган давр мобайнида «Главташкентстрой» пудратчи ташкилотлари томонидан фойдаланишга топширилган барча объектларда ободонлаштириш, канализация, вентиляция, водопровод тармоқларини ўтказиш каби ишларни бажарди.

20 қаватли улкан маъмурий бино қурилишида трест коллективига ажратилган ишлар муддатидан илгари адо этилди. Юнусобод массивининг А-1, А-3, А-4, Б-4, В-1 микрорайонларида барпо этилган турар жой биносидаги ва иккита 1104 ўринли мактаб қурилишидаги ишлар ҳам сифатли бажарилди.

Бунга коллектив ўртасида меҳнатни яхши ташкил этиб, социалистик мусобақани авж олдириш туфайли эришилди.

Яқинда «Главташкентстрой» коллегияси ҳамда Қурилиш ва бинокорлик материаллари саноати ишчилари касаба союзининг республика комитети президиумининг йиғилиши бўлди. Йиғилишда қурилиш ташкилотлари ўртасидаги социалистик мусобақанинг иккинчи квартали якунлари муҳокама қилинди. С. Расулов бошлиқ «Таштрансспецстрой» тресті коллективи мусобақада учинчи ўринни олишга сазовор бўлди. Коллектив биринчи кварталда ҳам қурилиш ташкилотлари ўртасидаги социалистик мусобақада учинчи ўринни эгаллаган эди.

ВЬЕТНАМ ФОНДИГА ТОПШИРИЛДИ

Тошкент тўқимачилик ва енгил саноат институтида таълим олаётган вьетнамлик студент қизлар тўқимачилик комбинатида ишлаб чиқариш практикасини ўтадилар. Улар, бу ерда комбинатнинг мутахассислари ёрдамида ўз назарий билимларини мустаҳкамладилар.

Студент қизлар бу ерда икки ҳафта ишлаб, меҳнат ҳақларини Вьетнам фондига топширдилар.

ИЖОДИЙ САФАРЛАР

Шу кунларда республикамизнинг кўпгина мўйқалам усталари турли областларда ижодий сафарларда юрибдилар. Улар ўз бўлажак асарларининг қаҳрамонлари —дала меҳнаткашлари, қурувчилар, ишчилар билан учрашадилар.

Таниқли рассомлар Р. Чориев ва П. Тоҳиров Сурхондарё области бўйлаб ижодий сафарга чиқдилар. Улар Сурхондарёнинг одамлари ва табиат манзараларини ўз асарларида акс эттирадилар. Рассом Б. Бобоев эса, Андижон областида янги асарига материал тўплаяпти. Унинг бу иши чорвадорлар ҳаётига бағишланади. Хоразм областига рассомлар М. Пашковская, Р. Гоглоева, В. Нечаевлар жўнаб кетишди. Бу ўлкага бағишланган уларнинг асарлари шу йилнинг ноябрида намойиш этиладиган «Замондошимиз» республика кўргазмасига қўйилади.

Республикамизнинг таниқли график рассоми Қ. Башаров «Қишлоқ хўжалигининг Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари» график серияси устида иш олиб боряпти. У ҳам республикамизнинг бир қатор областларига бориб келди.

Рассомлар ўзларининг янги ишларини республикамизнинг ва Ўзбекистон Компартиясининг юбилейига бағишланадиган кўргазма учун тайёрлаяптилар.

ТОШКЕНТ-ЖАҲОНГА

КОРХОНА МАРКАСИ БИЛАН

Афғонистон, Эрон, Корея Халқ Демократик Республикаси, Сомали, Миср Араб Республикаси... Лак-бўёқ заводининг буюртмачилари рўйхатида жаҳоннинг ўндан ортиқ мамлакати бор.

Корхонанинг актив буюртмачиларидан бири Монголия Халқ Республикаси ҳисобланади. Бу ерда тайёрланган маҳсулотлар қардош Монголияга юбориб турилибди.

БУГУН

корхона маркаси туширилган 8 тоннадан зиёд бўёқ Сухе Батор юртига жўнатилди.

Буюртмачилар корхона маҳсулотларига яхши баҳо бермоқдалар.

Коммунист Василий Слинько экскаватор заводининг тўққизинчи беш йилликнинг охирги йили апрель ойи ҳисобига ишлаётган пешқадам токари. Коммунистик меҳнат зарбдори Слинько ёш ишчиларнинг яқин дўсти ва устози. Уларга касб сирларини эринмай ўргатади.

СУРАТДА: В. Слинько.

«ПРАВДА» САҲИФАЛАРИДА

◆ «Тинчлик программаси амалда»— газетанинг бугунги бош мақоласи ана шу сарлавҳа остида берилган. Мақолада КПСС Марказий Комитети ва Совет ҳукуматининг тинчликсевар ташқи сиёсатига, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг тинчлик иши учун шахсан қўшаётган ҳиссасига юксак баҳо берилади.

◆ КПСС Марказий Комитетининг таклифига мувофиқ Қримда дам олган Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари Э. Герек 18 августда ватанига жўнаб кетди.

◆ Газетада шунингдек мамлакатимизнинг ҳаётига оид турли-туман материаллар ва чет эл хабарлари босилган.

Икки миллионинчи зиёратчи

Ўтган шанба куни В. И. Ленин Марказий музейининг Тошкент филиалига «Главташкентстрой»нинг 3-трестига қарашли 5-қурилиш бошқармаси бир группа ишчилари—коммунистик меҳнат зарбдорлари келишди. Ана шу бошқарманинг илғор ишчиларидан бири Абдуқодир Мамаюсупов музейнинг икки миллиончи зиёратчиси сифатида рўйхатга олинди.

Музей ходимлари А. Мамаюсуповни табриклаб, унга эсдалик совға топширдилар.

ЎЗБЕКИСТОН БЎЙЛАБ

Теримга шаймиз

БУЗ (Андижон области). Қўриқдаги Мирзаахмедов номли совхозда пахта йиғим-терими мавсумига тайёргарлик тугади. Совхоздаги 52 та пахта териш машинасининг ҳаммаси далага олиб чиқишга шай қилиб қўйилди. Машиналар билан ҳосилнинг 90 процентини териб олиш мўлжалланмоқда.

Райондаги кўпгина хўжаликлар машина теримига тайёр эканликлари тўғрисида ҳозирнинг ўзидаёқ рапорт бердилар.

Ўтган мавсумдагига нисбатан қарийб 25 процент кўп, яъни 342 та пахта териш машинаси эртагаёқ далага чиқа олади. Ҳосил икки сменада терилишини назарда тутиб, ҳамма машиналарнинг экипажлари тайинлаб қўйилди. Уч юзга яқин кўрак терадиган машина ва подборшчик ҳам тайёрлаб қўйилди.

Орол бўйида ўрим-йиғим

НУКУС. Свердлов номли совхознинг маккажўхоризорларига ўрим-йиғим агрегатлари чиқди. Олламурод Ёримбетов бошлиқ ем-хашак тайёрловчи бригада Орол денгизи бўйида биринчи бўлиб маккажўхори ҳосилини йиғишга киришди. Механизаторлардан Жақсилиқ Айтбоев билан Сағинбой Тиловбоев биринчи куниёқ ҳар гектар ердан 560 центнердан кўкпоя ўриб олиб, 80 тонна силос бостирдилар. Улар бу йил 85 гектар майдондаги маккажўхори поясини ўриб олишлари лозим.

Қорақалпоғистонда ги бошқа маккажўхорикор бригадалар ҳам ўрим-йиғимга киришдилар.

Учинчи ва тўртинчи марта

ЖАРҚЎРҒОН. (Сурхондарё области). Жарқўрғон районининг хўжаликлари бедани тўртинчи марта ўриб олишни тугалладилар. Натижада ҳар бир гектар ер 120 центнердан пичан берди. Агар деҳқонлар кўп йиллик ўтларни яна икки марта ўриб олсалар, 140 центнерга ҳам етади. Жарқўрғонликларнинг беш йиллик учинчи йилига олган мажбуриятлари шундан иборат.

Пичан ўриб олинган бедазорларни суғориш бошланди.

* * *

Балиқчи районидаги «Қизил юлдуз», «Коммунизм», «Социализм», «Ленинград» колхозларининг механизаторлари бедани тўртинчи марта ўриб олишга киришдилар. Бу хўжаликларда кўп йиллик ўтлар яхши парваришланмоқда. Улар доимо озиқлантириб, суғориб турилади. «Қизил юлдуз» колхозида беданинг уч ўрими 148 центнер пичан берди.

Умуман Балиқчи районида 1610 гектар бедапоядан 124 центнердан пичан ўриб олинди.

Студентлар ҳиссаси

Республика студентларининг қурилиш отряди Гагарин шаҳрининг реконструкция қилиш фондига қирқ минг сўм пул ўтказди. Бу пул Бутуниттифоқ студентлар қурилиш отрядининг марказий штаби эълон қилган зарбдор меҳнат кунида ишлаб топилган эди.

(ЎзТАГ).

Сўнмас у кунлар шуҳрати

МУҚАДДАС ТУПРОҚ

Ўзбекистонлик бир группа журналистлар Курск шаҳрида бўлганларида шу ердаги 43-ўрта мактаб ўқувчиларининг ҳам меҳмони бўлишди. Мактабнинг ёш изтопарлари журналистларга бир одарлар қабристонидан олинган тупроқни бериб, уни Қизил Байроқ орденли Туркистон ҳарбий округи музейига топширишни илтимос қилишган эди.

Куни-кеча Тошкентдаги қардошлар қабристонига Улуғ Ватан урушининг ветеранлари, жамоатчилик вакиллари тўпландилар. Ватан озодлиги йўлида қаҳрамонларча ҳалок бўлганларнинг порлоқ хотираси ёдга олинди.

Шундан сўнг, маросим қатнашчилари Туркистон ҳарбий музейи томон йўл оладилар. Музейга Курскдан келтирилган муқаддас тупроқ тантанали равишда топширилди.

— Курск ёйида бўлган жангларда Ўзбекистоннинг мард ўғлонлари ҳам жон олиб, жон берган эдилар,— дея ҳикоя қилади шу жанг қатнашчиси, 3-даражали «Шуҳрат» ордени кавалери С. Нодирхонов,— қардошларимиз шаҳарларини душманнинг мурдор қадамидан тозаладик. Ҳозирги маросимда собиқ сафдошларим яна бир бор ёдимга тушди. Уларнинг номи ҳеч қачон унутилмайди.

Ҳа, қаҳрамонлар унутилмайди. Буни музейнинг эътиборли экспонатларидан бири бўлиб қолган муқаддас тупроқ ҳам тасдиқлаб турибди.

ЯНГИ ПРОФИЛАКТОРИЙ

Пойтахтдаги 2519-автоколонна қошида «Икарус» автобуслари учун профилакторий қурилмоқда. Қурилиш ишларини «Ўзавтотрестстрой»нинг қурилиш тресті коллективи олиб бормоқда. Илгари «Икарус» автобуслари турли жойларда ремонт қилинар эди. Профилакторий фойдаланишга топширилгач, бу ерда бир кунда 20 та автобусни ремонт қилиш имконияти туғилади.

Шунингдек, савдо тармоқларига хизмат кўрсатувчи 3-автокомбинат қурилиши ҳам ниҳоясига етай деб қолди. У 1200 машинага мўлжалланган.

Қулайликлар адреси:

КИР ЮВДИРМОҚЧИ БЎЛСАНГИЗ...

Коммунал корхоналар бошқармаси ҳамшаҳарларимизга кўпгина қулайликлар яратиб бермоқда. Бошқарманинг ҳаммом-кир ювиш комбинатлари ҳамшаҳарларимиздан кир ювиб бериш учун буюртмалар қабул қилмоқда. Кир кийимлар чекланмаган миқдорда қабул қилинади. Кийимлар кирланиш даражасига қараб бир ҳафтагача бўлган муддатда ювиб берилади. Буюртмалар шаҳарнинг ҳамма районларида жойлашган қабул пунктларида қабул қилинади. Агар қабул пунктига боришга вақтингиз бўлмаса 44-06-38 номерли телефон орқали буюртма беришингиз мумкин.

КЎП КУЧ САРФ ҚИЛМАСДАН

Ўтган шанба куни бўлиб ўтган «Пахтакор»— «Карпати» учрашувидаги пахтакорчиларнинг ўйинини команда тренери қуйидагича баҳолади: Абдураимов билан Хадзипанагисгина беш баҳо олди. Қолган футболчиларга тўрт ва уч қўйилди.

«Пахтакор» чиндан ҳам 3:1 ҳисобида ғалаба қозонган бўлишига қарамай, кўп куч сарф қилгани йўқ. Львовликлар дарвозасига киритилган тўплар эса команда капитани Б. Абдураимовнинг маҳорати натижаси бўлди. 28-минутда Биродар бурчакдан тўпни усталик билан Хадзипанагисга етказиб берди ва у тўпни боши билан Вайда дарвозасига йўллади. 37-минутда ана шу вазият яна такрорланди. Бу сафар Лакис чап томондан Ан узатган тўпни яна боши билан дарвозага киритди.

62-минутда эса Абдураимовнинг ўзи жарима белгисидаги кучли зарб билан ҳисобни 3:0 га етказди.

Учрашув тугашига 8 минут қолганда Козинкевич ягона жавоб тўпини киритишга муваффақ бўлди.

Спорт байрами

СССР Ҳаво Флоти куни муносабати билан самолётсозлар шаҳарчасида спорт байрами бўлиб ўтди. Байрамда Ҳаво Флоти ветеранлари ҳам иштирок этишди.

Чкалов номли авиация заводининг спорт ишқибозлари турли хил машқларни бажаришди. Шунингдек, спорт ўйинлари бўйича мусобақалар ҳам бўлиб ўтди.

Шундан сўнг, заводнинг «Шарқ» клуби бадиий ҳаваскорлари ўз қўшиқ, куйлари билан йиғилганларни хушнуд этишди.

Шаҳар қишлоққа

ДЕҲҚОНЛАР ХИЗМАТИДА

БУГУН

Охунбобоев номли республика ёш томошабинлар театрининг бир группа санъаткорлари Ўзбекистон областлари бўйлаб гастролга жўнаб кетдилар. Улар Сирдарё области меҳнаткашлари ҳузурида, Зомин районидаги чўпонлар даврасида бўлиб, спектакллар ва интермедиялар намойиш этадилар. Гастрол давомида Самарқанд, Қарши, Жиззах, Фориш, Красноводск шаҳар ва қишлоқларида ҳам бўлишади. Репертуарда «Меҳрибонлар», «Етти миллион умр», «Пўлат қандай тобланди», «Нури дийдам Володя», «Абдулла Набиев» каби спектакллар, «Оталар сўзи — ақлнинг кўзи» туркумидаги программалар бор.

Театр коллективи гастрол давомида меҳнаткашлар билан 40 дан зиёд учрашув ўтказади.

Ботсвана Республикасида сўнгги йилларда олтин, кумуш, мис ва никель рудаларининг, олмоснинг бой конлари топилди.

Мутахассислар Калахари саҳросидаги Орапа олмос конининг истиқболи, айниқса порлоқ деб тахмин қилишмоқда.

СУРАТДА: Орапада олмос трубкасини очиқ усул билан қазиш.

В. Кузнецов фотоси. ТАСС фотохроникаси.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

⊙ БУХАРЕСТ. Руминияда янги ўқув йилига тайёргарлик кучайтириб юборилди. Мамлакатнинг ўқув-педагогика нашриёти ўқиш бошланиши олдидан мактаблар ҳамда институтлар учун дарсликларни рекорд миқдорда—25,5 миллиондан ортиқ нусхада нашр этади. Бу ўтган йилдагига нисбатан 5 миллионта кўпдир. Дарсликлар орасида «Алифбе» биринчи ўринда туради, унинг тиражи 464 минг нусхадан иборат.

Айни чоғда ўқув-педагогика нашриёти янги ўқув йилида бошқа тиллардан таржима қилинган математика ва физика дарсликлари билан ўқувчиларни таъминлайди, Жумладан, лицейларнинг ўқувчилари учун «Математика проблемалари бўйича тўплам» венгер тилидан таржима қилиниб, нашр этилади.

⊙ БЕРЛИН. ГДР саёҳатлар бюроси ўз фаолияти давомида Совет Иттифоқига бориш учун бир миллионинчи талабномани рўйхатдан ўтказди. Бу талабномани республика қишлоқ ва ўрмон хўжалиги министрлиги берди. Министрлик ишлаб чиқариш илғорларидан икки минг киши—кооперация ходимлари, ўрмон хўжалиги, озиқ-овқат саноати ходимлари Советлар мамлакатига борадилар. ГДР меҳнаткашлари Украинада, Урта Осиё ва Кавказда бўладилар, Москва ва Ленинграднинг диққатга сазовор жойлари билан танишадилар. Ҳаммаси бўлиб 1973 йилда ГДРдан 170 минг турист СССРни келиб кўради.

⊙ КАРАКАС. Ўтган йилнинг май ойидан бу йилнинг май ойига қадар ўтган давр ичида Венесуэлада турмуш кечириш 12 процент ошди. Бу тўғрида мамлакатнинг марказий банки хабар қилди. Гўшт 21 процент, пойафзал ва кийим-кечак 10 процент қимматлашди. Сут ва сут маҳсулотлари, сабзавот нархлари ошди.

⊙ ХЕЛЬСИНКИ. Мамлакатнинг статистика маркази Финляндияда кейинги бир ярим йил ичида кенг истеъмол молларининг чакана нархи 9,3 процент ошганлигини хабар қилди.

⊙ ГААГА. Голландиянинг Лейварден ҳарбий-ҳаво базаси атрофида жойлашган қишлоқларнинг аҳолиси ҳарбий-ҳаво кучлари қўмондонлигининг Сустерберг базасидан бу ерга Американинг «Фантом» самолётларидан иборат яна бир эскадрильясини кўчириш тўғрисидаги қарорига қарши чиқдилар.

⊙ БОНН. Оберхаузендаги «Тиссен нидеррайн АГ» корхонасининг ишчилари забастовка ўтказдилар. Улар мамлакатда нарх-наво тинмай ўсиб бораётган бир шароитда иш ҳақининг оширилишини талаб қилдилар.

Меҳнаткашларнинг иш ҳақини ошириш тўғрисидаги талабларини қондиришдан маъмурият бош тортганлигига жавобан Гельзенкирхендаги «АЭГ» концерни заводининг ишчиларидан қарийб 1.500 киши иш ташлади.

⊙ РИМ. Ёзги отпускалар энг қизиган вақт—6 августдан 15 августга қадар Италия йўлларида 4. 837 та автомобиль фалокати содир бўлди. Ана шу фалокатлар натижасида 294 киши ўлди. 7.407 киши майиб бўлди.

ИҚТИСОДИЙ ЎҚУВ САМАРАДОРЛИГИ

Партия турмуши

Беш йилликнинг ҳал қилувчи йили давом этаяпти. Ярим йиллик натижалари Чилонзор район меҳнаткашларининг йиллик планни муваффақиятли бажариш учун катта замин тайёрлаганликларини аниқ кўрсатиб турибди.

Район корхоналари томонидан 1973 йил 6 ойлик маҳсулот реализация қилиш плани 102,7 процент бажарилди. Йил бошидан бери саноат ишлаб чиқариши ҳажми 16,3 процентга ортди. Пландан ортиқча 965 минг сўмлик маҳсулот реализация қилинди. Меҳнат унумдорлиги ўтган йилга қараганда, биринчи ярим йилликда 3,8 процентга ошди. Буларнинг ҳаммаси социалистик мусобақани кенг ташкил қилган чилонзорликларнинг меҳнат ва сиёсий активлигининг ўсганлигини кўрсатиб турибди.

Биринчи ярим йилликда район партия ташкилотларининг меҳнат коллективлари ташкилий ва сиёсий-тарбиявий ишларни янада жонлантиришда катта ишлар қилдилар. Район партия комитети ва бошланғич партия ташкилотлари ишчилар малакасини узлуксиз ўстириш ва беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажариш, меҳнат активлигини бундан кейин ҳам ошириб боришда иқтисодий ўқишни янада кенг йўлга қўйиш лозимлигини тўғри тушуниб етганлар.

Сиёсий ва иқтисодий ўқишни ташкил этишда биз партия XXIV съезди ва КПСС Марказий Комитетининг «Тошкент шаҳар партия ташкилоти раҳбар кадрларининг марксча-ленинча ўқуви ва иқтисодий билим тўғрисида»ги қарорларига амал қилаяпмиз.

1972—1973 йиллдаги сиёсий маориф системаси ўқуви бизнинг партия ташкилотларимиз учун босқичли бўлди. Корхона, қурилиш, транспорт ташкилотларида, муассаса, илмий-текшириш ва лойиҳалаш институтларида ҳаммаси бўлиб 400 дан иборат иқтисодий мактаб ташкил этилди. Бу мактабларда 11 мингдан ортиқ киши билим олди. Бу ўтган йилгидан анча кўпдир.

Район партия комитети ва бошланғич партия ташкилотлари оммани иқтисодий ўқишга жалб этишда тингловчиларнинг билимини ҳам ҳисобга олиб иш кўрдилар. Бошланғич звено бўйича ташкил этилган 130 сиёсий мактабдан 87 тасида иқтисодий билим асослари ўқитилди. Ўрта звенодаги 152 мактабдан 47 тасида сиёсий иқтисод ўргатилди ва 37 мактабда КПСС иқтисодий сиёсати ҳозирги замон босқичида темаларида сабоқ берилди. Юқори звенода 126 назарий семинар ўтказилди. Бунда раҳбар кадрлар, илмий ва инженер-техник хизматчилар қатнашишди. Шунинг билан бир қаторда коммунистик меҳнат мактаблари фаолияти жонлантирилди. Кўпгина корхона ва қурилишда у қайтадан ташкил этилди. Иқтисодий ўқишнинг барча звеноларида КПССнинг XXIV съезди томонидан ишлаб чиқилган иқтисодий сиёсатини чуқур ўрганиш, социалистик жамиятнинг ўсиб бориш қонуниятлари, хўжаликни бошқаришнинг ленинча принципларини мукаммал ўрганиш мақсад қилиб олинган. Район партия комитети, бошланғич партия ташкилотлари, пропагандистлар меҳнаткашларнинг ишлаб чиқаришни бошқаришида сиёсий ўқиш муҳим аҳамиятга эга эканлигини яхши биладилар.

Техника прогресси ўсиб бораётган бизнинг асримизда фақатгина раҳбар кадрлар ва инженер-техник хизматчиларининг билимини ошириш билан чегараланиб қолмасдан, оддий ишчилар ҳамда хизматчилар ҳақида ҳам тинмай ғамхўрлик қилиш лозим. Агар биз буни 1972—73 ўқув йиллари мисолида кўрсак, районимизда ишчи ва хизматчиларга марксча-ленинча таълим бериш яхши йўлга қўйилганлиги рўй-рост кўринади. Якунловчи машғулот ва назарий конференциялар ҳам юқоридаги фикрни исботлади. Бу албатта қувончлидир. Тингловчиларга билим бериш билан биргаликда уларнинг онгида иқтисодий фикрлашни ўргатиш ҳам лозим. Ана шундагина улар партиямиз иқтисодий сиёсатини ҳаётга тадбиқ этиш учун авангард курашувчи бўлиб етишадилар ва бу борада ўзларининг барча куч ва имкониятларини ишга соладилар.

Билимни тажрибада қўллаш катта аҳамиятга эга экан. Район партия комитети бюроси Заргарлик заводи, «Гипросельстрой» ва «Узгипрозем» заводи, «Узгипрозем» лойиҳалаш институтларининг бошланғич партия ташкилотлари томонидан қилинган ҳисоботларни тинглаб шундай қарорга келди. Бундан ташқари, Энгельс номли Тошкент чет тиллар институти умумий фанлар кафедрасининг бир группа ўқитувчилари ва пропагандистлари жойларда КПСС Марказий Комитетининг «Тошкент шаҳар партия ташкилотлари раҳбар кадрларининг марксча-ленинча ўқуви ва иқтисодий билим тўғрисида»ги ва Тошкент шаҳар партия комитети тўққизинчи пленумининг шу масаладаги қарорларининг бажарилишини текшириб чиқдилар. Бунда Пластмасса буюмлари заводи, булка-кондитер комбинати, Заргарлик заводи, «Узбекфильм» киностудияси, «Чилонзор» савдо маркази, ошхоналар тресты, қатор лойиҳалаш институтлари район давлат муассасалари партия ташкилотларининг тажрибалари ўрганилди ва улар кенг муҳокама қилинди.

КПСС Марказий Комитетининг «Тошкент шаҳар партия ташкилотлари раҳбар кадрларнинг марксча-ленинча ўқуви ва иқтисодий билими тўғрисида»ги қарори иқтисодий ўқишни кенг йўлга қўйилишида катта аҳамият касб этди. Бу қарорнинг муҳокама қилинишида коммунистлар кўпгина принципиал танқидий фикрлар айтдилар. Район партия комитети бюроси уларнинг фикрига қўшилиб камчиликларни тугатиш учун қатор тадбирлар планини ишлаб чиқди. Шундан сўнг, бюро йиғилиши қарори корхоналарда қандай бажарилаётганлиги текшириб кўрилди. Буларнинг ҳаммаси районда сиёсий ва иқтисодий ўқувни янада жонлантиришга олиб келди.

Тажриба шуни кўрсатдики, сиёсий ўқувни ташкил этишда корхона маъмурияти, партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари ҳам бир-бирлари билан аҳил бўлиб, бир ёқадан бош чиқаришлари керак. Бу ҳамжиҳатликнинг энг яхши формаси иқтисодий советлардир. Улар 153-қурилиш тресты, пластмасса заводи, «Узгипрозем» лойиҳалаш институти, 2-автокомбинат ва бошқа қатор йирик корхона ва хўжаликларда яхши ташкил этилган. Бундан ташқари, район партия комитети қошида ҳам иқтисодий совет ишлайди. Унинг составига партия-хўжалик комсомол ва касаба союз активларининг кўзга кўринган вакиллари киритилган. Советга район партия комитетининг секретари В. А. Юханова раҳбарлик қилади. Корхона советлари илғор тажрибаларни кенг ёйишда кўпгина самарали ишларни амалга оширдилар.

Район партия комитетининг партия ва комсомол активлари, турли тармоқ мутахассислари билан биргаликда оммани иқтисодий ўқитиш беш йиллик перспектив планини ишлаб чиқишди. Худди ана шундай планлар райондаги қатор бошланғич партия ташкилотларида ҳам ишлаб чиқилмоқда ва амалга оширилмоқда.

1972-73 ўқув йили район илмий-назарий ва амалий конференцияси билан якунланди. Бундан «КПСС XXIV съезди томонидан ривожлантирилган коммунистик қурилиш нинг бошқариш асослари» темаси кўриб чиқилди. Конференция оммада катта қизиқиш уйғотди. Унинг қатнашчилари иқтисод фанлари доктори А. Эгамбердиевнинг «В. И. Ленин социалистик хўжаликни илмий асосда бошқаришни ташкил этиш, социалистик хўжаликнинг асосий қонуният ва принциплари тўғрисида» деган темадаги докладни тингладилар. Иқтисод фанлари кандидати В. Гричихин илмий иқтисодий бошқаришнинг савиясини ошириш тўғрисида, Ш. Осмонов иқтисодий ўқиш—ишлаб чиқариш эффектини оширишнинг муҳим фактори эканлиги ҳақида гапирдилар. Шунингдек конференцияда «Водоканал» тресты партия ташкилоти секретарининг нутқи ҳам тингланди.

Қилинган ишларга якун ясалса, кўпгина бошланғич партия ташкилотларининг ижобий тажрибалари билан бирга, бизда қатор камчиликлар ҳам кўзга ташланади. Жумладан, ўтган ўқув йилида ҳам районимизда оммага иқтисодий советлар иқтисодий билим бериш борасида барча имкониятлар ишга солинди, деб бўлмайди. Иқтисодий советлар ишини янада активлаштириш ҳақида ҳам қайғуришимиз керак. Совет ўз йиғилишларида баъзи корхона цехларида, бўлим ва бошқармаларда иқтисодий ўқишнинг қандай бораётганлигини текшириб туриши, нуқсонларни ўз вақтида танқид қилиши керак. Коммунистик меҳнат мактаблари ижобий тажрибаларини ҳам бригада ва айрим корхоналарнинг ишчи ва хизматчилари ўртасида кенг ёйиш лозим.

Ишлаб чиқариш резервларидан унумли фойдаланиш учун корхона иқтисодий анализ бюроси группалари ходимларининг иқтисодий ўқишга кенг жалб этмоқ даркор.

Хуллас, бундан кейин ҳам районимизда иқтисодий ўқиш ва ўқитиш ишларининг савиясини ошириш учун тинмай ғамхўрлик қилишимиз керак.

М. ХЎЖАЕВ,
Ўзбекистон КП Чилонзор район комитетининг биринчи секретари.

Жаҳон ойнаси

Кооперация йўли билан

БУДАПЕШТ. Автобуслар ишлаб чиқариш Венгрия саноатининг бир мунча муваффақиятли ривожланиб бораётган тармоқларидан бири ҳисобланади. 1965 йилда 2,5 мингдан ортиқ автобус ишлаб чиқарилган бўлса, бу йил «Икарус» заводи конвейеридан 7200 дона автобус тушади.

Венгрия Узаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашининг комплекс программаси доирасида кооперациялаш ва ихтисослаштириш асосида шу беш йилликнинг охирига бориб юк автомобиллари ишлаб чиқаришни тўхтатади ва замонавий автобуслар ишлаб чиқаришни бир мунча кенгайтиради. 1980 йилга бориб 13 минг дона автобус ишлаб чиқаради.

Шу муносабат билан мамлакатдаги турдош корхоналар ўртасида янада мустаҳкам кооперацияни йўлга қўйиш юзасидан конкрет тадбирлар белгиланди, ишлаб чиқариш процессларини бошқариш эса Будапештдаги замонавий ҳисоблаш маркази ёрдамида амалга оширилади. Ҳисоблаш марказини кенгайтириш, шунингдек, мутахассислар тайёрлаш учун яқин йиллар ичида 600 миллион форинт маблағ сарфланади.

АВТОЭКСПОРТ ВИСТАВКАСИ

БУХАРЕСТ. (ТАСС). Руминия Социалистик Республикасининг йирик индустриал марказларидан бири Брашовда Бутуниттифоқ «Автоэкспорт» бирлашмасининг кўчма виставкаси очилди. Виставкага Совет Иттифоқида ишлаб чиқарилган турли аҳамиятга молик юк ташувчи ва енгил автомобилларнинг сўнгги нусхалари қўйилган. Совет Иттифоқининг йирик автомобиль заводлари ўз маҳсулотини намойиш қилмоқда.

ФРАНЦИЯ МЕҲНАТКАШЛАРИНИНГ БИРДАМЛИГИ

ПАРИЖ. (ТАСС). Франция меҳнат аҳли Безансондаги «Лип» соатсозлик заводининг меҳнаткашлари билан бирдам эканлигини баралла айтмоқда. Завод ишчилари мазкур корхонанинг тугатилишига ва унда ишлайдиган ходимлар кўпчилик қисмининг ишдан бўшатилишига қарши уч ойдан буён кескин кураш олиб бормоқдалар.

«Лип» заводининг меҳнаткашлари билан бирдамлик белгиси сифатида кеча Франциянинг юзлаб корхоналарида иш тўхтатиб қўйилди. Бутун мамлакатда оммавий митинглар бўлиб ўтмоқда. Бу митингларда сўзга чиққан кишилар «Лип» заводи меҳнаткашларининг курашини тўла қўллаб-қувватлаётганликларини айтмоқдалар. Бу курашнинг олдинги сафида, деб ёзади «Юманите» газетаси, темирйўлчилар бормоқда. Бир қанча касаба союз марказларининг, шу жумладан умуммеҳнат конфедерацияси ва Франция демократик меҳнат конфедерациясининг чақириғи билан Франция темирйўлчилари Парижда, Тулузда, Греноблда қисқа муддатли иш ташлашлар ўтказдилар. Дижон, Тулуз, Лион, Гаврда ва мамлакатнинг кўпгина бошқа шаҳарларида ҳам меҳнаткашларнинг оммавий намойишлари бўлиб ўтди.

Вьетнам Демократик Республикасида болаларга катта ғамхўрлик қилинаяпти. Мамлакатда тинчлик ўрнатилгандан кейин мактабгача болалар муассасалари ва мактаблари қурилиши анча кенгайтирилди. Ушбу суратда болалар боғчалари, яслилар ва мактабларнинг бошланғич синфлари тарбиячилари таълим оладиган янги мактаблардаги машғулот тасвирланган. Бу мактабда ҳозир 270 қиз таълим оляпти.

ВИА—ТАСС фотоси.

Греция: халқ ва референдум

Грецияда мамлакатда монархияни тугатиш ва уни президент парламент республикаси билан алмаштиришни кўзда тутган конституцион ўзгаришлар ҳақидаги масала юзасидан референдум — ялпи овоз бериш ўтказилди. Унга қатнашган кишиларнинг кўпчилиги—78,4 проценти монархия бошқарув усулига қарши овоз берди. Бироқ бу греклар мамлакатдаги мавжуд ҳокимиятга кўр-кўрона бўйсунишга асосланган бошқарувни маъқуллади, деган маънони билдирадими? Йўқ, албатта.

Грециядаги ҳозирги ҳарбий режим 1967 йил апрелида давлат тўнтариши қилиб ҳокимиятни қўлга олгач, халқни ўз томонига тортиш учун «социал тартиб» ўрнатиш, юқори турмуш даражасига эришиш ва миллий манфаатларни ҳимоя қилишга ваъда берган эдилар. Лекин бу ваъдаларнинг бири ҳам бажарилмади. «Социал тартиб» ўрнатиш амалда ҳарбий диктатурани мустаҳкамлашга олиб келди. Мамлакатда энг оддий демократик эркинликлар йўқотилди. Сиёсий партиялар ва жамоат ташкилотлари ман қилинди, қаттиқ цензура жорий этилди. Номақбул кишилар назорат ва таъқиб остига олинди. Иқтисодий ҳаётда баъзи жонланиш сезилса ҳам унга фақат чет эл капиталини экономикага жалб этиш ҳисобигагина эришилди. Бунинг натижасида савдо ва тўлов балансида узоқ давом этадиган камомат юзага келдики, бу оқибат натижада пулнинг қадрсизланишига, нархларнинг ошишига ва умуман мамлакатда турмуш таннархининг кескин ошиб кетишига олиб келди. Миллий манфаатларни ҳимоя қилишга келганда шуни айтиш кераккн, бадном «атлантик бирдамлик» шарафи учун бу ишга аҳамият бермай қўйдилар.

Грециядаги режим раҳбарларининг бундай сиёсати социал портлашга олиб келиши турган гап эди. Ўтган йил охирида студентлар ғалаёни бошланиб кетди. Муҳим саноат марказларида иш ташлаш қулоч ёзди. Шу йил май ойида ҳарбий денгизчилар ўртасида давлатга қарши кенг фитна уюштирилганлиги очилди. Бу эса Афина маъмурлари илгари ўзларининг энг мустаҳкам таянчи деб билган армияга ҳам бундан кейин ишона олмасликларини кўрсатди. Айни шу вақтда улар етилиб бораётган ички сиёсий танглик шароитида навбатдаги тактик маневр ўтказишга қарор қилдилар: грек халқининг монархияга қарши қаратилган кайфиятидан фойдаланмоқчи ва кайфият гўё мавжуд режим кенг омма томонидан қўллаб-қувватланаётганини ифодалайди, деган мутлақо бошқа маънони бермоқчи бўлдилар.

Италияда муҳожирликда юрган қирол Константин ва унинг атрофидагиларни фитна тайёрлашда ҳамда граждан урушини бошлаб юбориш учун уринишда айблаб, монархиянинг йиқитилганини маълум қилиб, Грецияни президент республикаси деб эълон қилдилар. Мазкур конституция ўзгаришлари ҳақидаги масала бўйича 29 июлда референдум ўтказиш белгиланди. Бундан кўзатилган мақсад оддий эди: кўпчилик монархияга «йўқ» деб айтади, шубҳасиз. Ана шунда мавжуд бошқариш усули автоматик равишда эътироф этилди, деб айтиш мумкин бўлади, деб ўйлашди улар.

Ҳарбий режимнинг референдум эълон қилишига сабаб ва ундан кузатилган мақсад ана шу эди. Халқ референдумда ҳарбий диктатура режимини очиқдан-очиқ қоралаш имкониятидан маҳрум қилинди. Лекин у монархияни рад этиб бу орқали ҳокимиятга кўр-кўрона бўйсунишга асосланган бошқариш усулига ассеан қарши фикр билдирди.

Греция Коммунистик партияси, тарқатиб юборилган Марказ партиялари, миллий радикал союз депутатлари, зиёлиларнинг кенг доиралари бу референдумнинг форма ва методларини қоралаб чиқдилар. Греция Коммунистик партияси МК Сиёсий бюроси референдум якунлари умуман грек халқининг диктатурага қарши кайфияти нақадар кучли эканлигини, унинг сиёсий ва социал ўзгаришларга, кенг демократик қайта қурилишларга интилишини кўрсатди, деб маълум қилди.

В. МИХНОВИЧ.
(АПН).

ЛАГОС. (ТАСС). Нигерия мамлакатда етарли миқдорда малакали ишчилар бўлиши биланоқ нефть саноатини бутунлай ўз қўлига олишни планлаштирмоқда. Кон—руда саноати ва энергетика масалалари билан шуғулланувчи комиссар Али Монгуно шу тўғрида хабар берди. У Энугуда телевидение орқали нутқ сўзлаб, Нигерия ҳукуматининг мамлакат экономикасининг барча муҳим тармоқлари устидан назорат ўрнатишга қаратилган принципиал сиёсатини таъкидлади.

ЭКОНОМИКАНИНГ МУҲИМ ТАРМОҒИ

Нефть саноати Африкадаги шу республиканинг иқтисодий тақдирида алоҳида аҳамиятга эга. Нигерия нефтни экспорт қилувчи мамлакатлар орасида капиталистик дунёда олтинчи ўринда туради. «Қора олтин» республика экспортининг 80 процентини ташкил этади. «Уэст Африка» журналининг таъкидлашича, «Нигерия ҳукумати нефть қазиб чиқаришда тобора кўпроқ бевосита иштирок этмоқда». Миллий нефть корпорациясининг тузилганлиги нефть қазиб чиқаришни давлат ихтиёрига олиш йўлидаги энг муҳим қадамлардан бири бўлди. Нефть қазиб чиқариш соҳасида мустамлакачилик даврларидан буён инглиз, америка ва бошқа ғарб монополиялари ҳукмронлик қилиб келадилар. Мазкур давлат корхонаси нефть қазиб олишда қадамба-қадам янги позицияларни эгалламоқда.

Шу билан бир қаторда ҳукумат мамлакатда ишлаб турган ғарб нефть компанияларининг камида 35—40 процент акцияларини ўз қўлига олди. Шу йил июндан бошлаб ҳукумат Нигерияда нефть қазиб чиқаришда энг йирик ҳисобланган «Шелл бритиш петролеум» компаниясининг 35 процентдан иборат ҳиссасини ўзига ўтказиб олди.

Нефть қазиб олишдан келадиган даромадларни кўпайтириш мақсадида ҳукумат чет эл компаниялари мамлакат территориясида нефть қазиб олишдан кўрадиган фойдага солинган солиқни яқинда оширди. Нигериянинг нефтни қайта ишлаш саноатини вужудга келтириш йўлида зарур чоралар ҳам кўрилмоқда. т

ҚЎШИМЧА МАЖБУРИЯТЛАР

ВАРШАВА. Бельско-Бяла шаҳридаги енгил автомобиллар заводи қурилиши жадал суръатлар билан тугалланмоқда.

Корхонанинг ишга туширiladиган муҳим объектларини ўз вақтида фойдаланишга топширган қурувчилар ва монтажчиларнинг муваффақиятли иши туфайли Бельско—Бяла автомобилсозлари «Фиат —126» маркали автомобиллар ишлаб чиқариш бу йилги план топшириқларини қайта кўриб чиқдилар. Завод коллективи 70 миллион злотийли қўшимча маҳсулот ишлаб чиқариш таклифи билан чиқди. Бу корхона конвейеридан йил охиригача 1500 автомобиль туширишини билдиради.

Тихи шаҳридаги автомобиль заводининг ишчилари ҳам ўз зиммаларига оширилган мажбуриятлар олишди. Улар йил охирига қадар «Сирена» енгил машиналари ишлаб чиқаришни икки минг донага кўпайтиришга қарор қилдилар. Завод яқин кунларда қишлоқ хўжалиги учун мўлжалланган «Сирена» Р—30» маркали автомашиналар ишлаб чиқаришга киришди.

НАРХ—НАВО ОШМОҚДА

ВАШИНГТОН. ТАСС мухбири Н. Пахомов хабар беради: ҳукуматнинг иқтисодий стабиллаштириш программасида «тўртинчи фаза» деб аталган босқичга ўтиш АҚШда нарх-навонинг яна кўтарилишига олиб келди.

Мамлакатдаги энг катта автомобилсозлик компанияларидан тўрттаси, яъни «Женерал моторс» «Форд», «Крайслер» ва «Америкэн моторс» компаниялари 1974 йилги автомобиль моделларининг нархларини ошириш ниятида эканликларини эълон қилдилар. Бу янги автомобиллар сентябрдаёқ чакана сотишга чиқарилади. Компаниялар шу автомобилларнинг нархларини 10 доллардан зиёдроқ оширмоқчилар.

Бироқ экономистларнинг айтишларига қараганда, бу жуда катта автомобилсозлик компанияларининг нархларни бундай оширишлари охирги ошириш бўлмайди. Пўлат ишлаб чиқарувчи энг катта компаниялар, яъни «Юнайтед стейст стил», «Бетлихем стил», «Армко стил» ва бошқа компаниялар ҳам ўзлари ишлаб чиқараётган маҳсулот нархини яқин ҳафталар ичида 5 процент чамаси оширмоқчи бўлганликларини айтдилар. Бу эса, ўз навбатида, фақат автомашиналар нархинигина эмас, шу билан бирга пўлатдан ясаладиган ҳамма буюмларнинг ҳам нархини янада оширишга олиб келади ва аслини олганда бутун Америка саноати маҳсулотининг нархларини ошириб юборади.

Турмуш қиммати масалалари билан шуғулланувчи кенгаш вакили, нархларни оширишга рухсат беришни талаб қилиб мурожаат қиладиган корпорациялар яқин кунларда тобора кўпаяверади, деди.

Шу билан бир вақтда энг зарур моллар ва хизматларнинг нархи ҳам ошиб бормоқда. Кейинги кунларда озиқ-овқат маҳсулоти анча (50 процентгача) қимматлашди. Телефон, авиация билетлари учун тўланадиган ҳақ оширилди. Гўштнинг нархини оширмай туриш тўғрисидаги фармойиш сентябрь ойида бекор қилинганидан кейин унинг нархлари мисли кўрилмаган даражада кўтарилиб кетади, демоқдалар.

Ҳукумат экономикани стабиллаштиришнинг «фавқулодда» программасини жорий қилганига икки йил тўлди. Шу вақт ичида Америка доллари икки марта девальвация қилинди ва халқаро майдонда долларнинг позицияси тобора ёмонлашмоқда. Инфляция ва ўсиб бораётган қимматчилик мисли кўрилмаган даражада кучайиб, Америка истеъмолчиларига катта зарба бермоқда ва уларнинг кескин иқтисодий проблемаларни ҳукуматнинг ҳал қила олиш қобилиятига ишончини заифлаштирмоқда.

Мамлакатда, деб ёзади «Вашингтон пост» газетаси, экономиканинг келажаги учун «жуда қаттиқ ташвишланиш» ғоят кучайиб кетди.

РАСМ ЎҒИРЛАНДИ

НЬЮ—ЙОРК, (ТАСС). МЭН штатининг Бар-Харбор шаҳридаги шахсий коллекциядан Пабло Пикассо мўйқаламига мансуб бўлган «атиргуллар» расми ўғирланди. Буюк рассом «атиргуллар» расмини 1897—98 йилларда чизган эди.

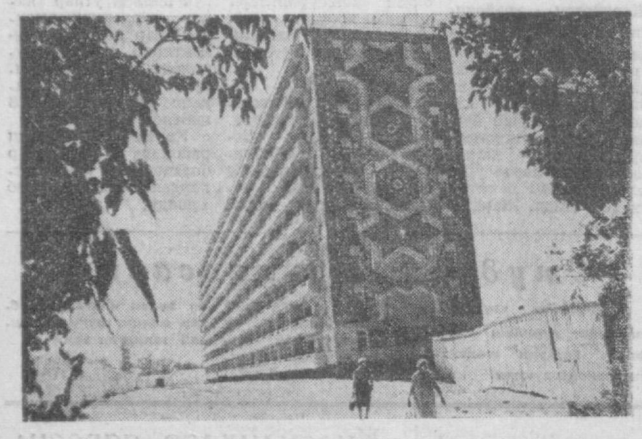

Лоҳутий кўчасида кўп қаватли 164квартирали янги турар жой биноси қуриб битказилди. Бугун-эрта бу ажойиб кошонада ҳовли тўйлари бошланади. Бу улкан бинони Тошкентдаги 1-йирик панелли уйсозлик комбинатининг бинокорлари бунёд қилдилар.

СУРАТДА: янги турар жой биносининг кўриниши.

М. Нуриддинов фотоси.

ЯШНАЁТГАН МИКРОРАЙОН

Ўзбекистон Компартияси ва Ўзбекистон ССРнинг шонли 50 йиллиги шарафига социалистик мусобақани кучайтириб меҳнат қилаётган қурувчиларимиз ажойиб ютуқларга эришяптилар.

Титов ва Кафанов номли микрорайон пойтахтимизнинг энг обод еридадир. «Россия» меҳмонхонаси, чет тиллар институти, Моделлар уйи ана шу микрорайон территориясида жойлашган. Шу ерда кўплаб турар-жой бинолари, ўқув корпуслари, савдо шохобчалари қад кўтаряпти.

Лоҳутий кўчаси микрорайоннинг энг обод кўчаларидан. Бу кўчада иккита тўққиз қаватли турар-жой биноси кўкка бўй чўзиб турибди. Унинг ҳар бирида 162 тадан оила истиқомат қиляпти. Марказий универсал магазинининг ишчи-хизматчилари учун 104 квартирали тўрт қаватли бино тезкорлик билан бунёд этилмоқда.

Моделлар уйининг кўргазма биноси билан ишлаб чиқариш корпусининг орасида анча бўш жой бор эди. Эндиликда бу ерда 12 қаватли бино қурилади. Бу микрорайон ҳуснига-ҳусн қўшади. Келгусида бу ер аҳолисига савдо хизматини янада яхшилаш мақсадида Титов номли кўчада янги гастроном бунёд этилади. Бунда харидорларга 100 та савдо ходими хизмат қилади.

Чет тиллар институти майдони яна уч гектарга кенгаяпти. Янги ўқув корпуслари, ётоқхона қурилади. Студентлар учун кўпгина қулайликлар яратилади. Микрорайонда 140 ўринли болалар боғчаси қад кўтаради. Боғ ён атрофи ободонлаштирилиб, токзор барпо этилади. Сўрилар ясалади. Яшнаётган микрорайоннинг келгуси порлоқ.

Т. ТОШМУҲАМЕДОВ,
архитектор,
И. РУСТАМОВ,
инженер.

Ўзтаг хабарлари

БАКИРОВ НОМЛИ

АНДИЖОН. «Андижанирстрой» трестига қарашли Шаҳрихон қурилиш-монтаж бошқармасининг коллективи Андижон районидаги «Ленинград» колхози территориясида жойлашган насос станциясини тўла қувват билан ишга туширди. Саккиз насос бир ярим минг гектар адир ерларни суғориш учун 130 метр баландликка сув чиқариб бермоқда.

Шу колхознинг раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Иброҳим Бакиров областда адир ерларни ўзлаштиришнинг ташаббускори бўлиб майдонга чиққан эди. Қурувчилар И. Бакиров раҳбарлигида биринчи насосни ўрнатган эдилар. «Ленинград» колхози аъзоларининг умумий йиғилиши насос станциясига Бакиров номини беришни илтимос қилиш тўғрисида қарор қабул қилди. Андижон район ижроия комитети бу қарорни маъқуллади.

БЕРУНИЙ ЮРТДОШЛАРИ УЧУН МАКТАБ

Қорақалпоғистон АССРдаги Беруний номли пахтакор совхозида янги мактаб очилди. 1-сентябрь тонгида бу ерда 650 бола ўқишни бошлаб юборади. Марказий қўрғон кўчасида жойлашган мактабда синф хоналаридан ташқари кўплаб кабинетлар, лабораториялар, спорт зали, устахона бор.

ШОЛИ БОШОҚЛАДИ

НУКУС. Чимбой районидаги «Октябрь» совхози шолипояларида шоли бошоқлай бошлади. Бу ерда икки минг гектардан кўпроқ майдонда мўл ҳосил пишиб етилмоқда. Деҳқонлар экинларни парвариш қилиш билан бир вақтда ўрим-йиғим техникасини ҳам тез суръатлар билан ремонт қилмоқдалар. 22 комбайн ва 55 тележка шай қилиб қўйилди.

Қачон тартиб ўрнатилади?

Газетанинг 12 июль сонида юқоридаги сарлавҳа остида босилган материалда ёқилғи

Тошкент оқшоми»да босилгандан кейин

базасидаги тартибсизликлар танқид қилинган эди.

База раҳбарларидан олинган жавобда кўрсатилишича, газета танқиди тўғри деб топилди. Мақола база партия ташкилотининг кенгайтирилган бюро йиғилишида муҳокама қилинди. 2-склад мудири Т. Ҳожиолимовнинг қилмишлари қораланди ва у вазифасидан четлаштирилди. Буюртма бюросининг кассири М. Мирфаёзовга виговор эълон қилинди.

2-складни кадрлар билан мустаҳкамлаш ва у ерда сиёсий-тарбиявий ишларни янада кучайтириш тўғрисида қарор қабул қилинди.

Склад мудирларига ойлик фондга қараб ёқилғига жумадан ташқари ҳар куни буюртма олиш зарурлиги кўрсатилди.

XX аср овози

Олмаота меҳмонларни кутяпти

Шу йил сентябрь ойининг бошида Олмаотада Африка-Осиё мамлакатлари ёзувчиларининг V конференцияси бўлади. Унда ҳозирнинг ўзида 90 мамлакат иштирок этиш истагини билдирди. Бу икки қитъа адабиётчиларининг энг катта форуми бўлади. Мана шу бўлажак воқеа муносабати билан АПН мухбири Абай Шарипов Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчилари билан алоқа қилиш Совет комитети раисининг ўринбосари, Қозоғистон Ёзувчилар союзининг биринчи секретари Ануар ОЛИМЖОНОВга бир неча саволлар билан мурожаат қилди.

— Осиё — Африка ёзувчилари ҳаракатига нима туртки бўлган?

— Яқин ва узоқни билиш истаги, ўтмиш ҳақида мулоҳаза юритиб, келажакка боқиш, барча эзгу, ёрқин, барча яхши нарсаларни бир-бирига бериш истаги.

Бошқача қилиб айтганда, маънавий ва моддий маданият билан бир-бирини бойитиш истаги.

Тарихни эсга олайлик. Империалистлар ўзларининг Африка-Осиёдаги мустамлакаларида барча прогрессив ўзгаришларни изоляция қилиб, тўхтатиб қўйишга ҳаракат қилгандилар. Лекин улар бунга муваффақ бўла олишмадилар, кишиларнинг фан, санъат ва адабиёт тараққиёти учун интилишини тўхтатиб бўлмасди ҳам. Улар фақат иқтисодий жиҳатдан кам тараққий этган мамлакатларнинг маданияти тараққиётини кетга сурдилар, секинлаштирдилар ва қийинлаштирдилар.

Табиийки, ҳар қандай зўрлик қаршиликка учрайди. Мустамлакачиликка қарши дастлаб стихияли равишда бошланган ҳаракат вақт ўтиши билан аниқ шаклга эга бўлди ва, ниҳоят, демократик ғоялар таъсирида гуркираб ўсди. 1917 йил Октябрь социалистик революцияси, социал тенгликка асосланган кўпмиллатли совет давлатининг юзага келиши, мустамлака халқларнинг кучига куч қўшди, уларнинг адолатга бўлган ишончини мустаҳкамлади ва миллий-озодлик ҳаракатига янги кучли туртки берди.

Иккинчи жаҳон урушидан кейин, фашизм тор-мор қилингандан кейин мустамлакачилар ҳукмронлигининг емирилиши Осиё ва Африка халқларининг миллий-озодлик курашини енгиллаштирди. Тезроқ давр билан баравар қадам ташлайтган бўлиш, бошқа маданият, бошқа адабиётларнинг янги, бой тажрибасини ўрганиш ва илгари мустамлакачилар тўсқинлик қилган жойларда фан ва адабиётнинг ривожланишига ёрдам бериш мақсадида узилган ёки бўшашган алоқаларни тиклаш биринчи даражали вазифа бўлиб қолди. Буни янги кишини — жамиятнинг янада тараққий этган социал структураси учун ва энг муҳими, янги дунёқараш, гуманистик ғоялар учун курашчини шакллантиришдек тарихий зарурат тақозо этарди. Шу йўсинда асримизнинг ўртасида яна янгитдан, лекин қадим замонлардан бошқача мақсадда, фақат Осиё ва Африка халқлари ўртасида эмас, балки ер юзининг барча қитъаларидаги халқлар ўртасида ҳам маданий алоқалар ўрнатиш масаласи кўндаланг бўлди.

— Олмаотада бўладиган конференциядан мақсад нима?

— Хусусан у бундан аввал бўлган анжуманлардан кам фарқ қилади,— ундан кутилган мақсад ёзувчиларнинг тинчлик, миллий мустақиллик ва социал тараққиёт учун курашини бирлаштиришдан иборатдир.

Африка-Осиё мамлакатлари ёзувчиларининг биринчи конференцияси 1958 йилда Тошкентда бўлганди. Кейин Қоҳира, Байрут, Деҳли шундай учрашувлар жойи бўлди. Айнан Ҳиндистон пойтахтида 1970 йил ноябрда навбатдаги V конференцияни Олмаотада чақириш ҳақида қарор қабул қилинди. Қозоғистон пойтахтида ҳозирги замон Африка-Осиё адабиёти ҳақида, анъана ва новаторлик ҳақида ёзувчиларнинг миллий ва интернационал ижоди ҳақида ижодий гурунг бўлади. Муҳим сиёсий проблемалар: неоколониализмга, ирқчиликка ва сионизмга қарши қандай кураш олиб бориш масалалари муҳокама қилинади.

— Табиийки, Олмаота танланганлиги тасодифий эмас экан-да?

— Қозоғистоннинг экономика фан ва маданиятнинг ривожлантиришдаги ютуқлари ҳаммага маълум. Республиканинг она ерни ўзгартиришдаги тажрибаси фақат Осиё ва Африканинг ривожланаётган мамлакатлари учунгина эмас, бошқа мамлакатлардаги кўпгина давлатлар учун ҳам ибратлидир.

Қозоқ совет адабиётининг обрўси ҳам анча ўсди, чет эллик китобхонларнинг унга қизиқиши тобора ортиб бораяпти. Бир қатор қозоқ ёзувчиларининг асарлари дунёнинг кўпгина тилларига таржима қилинган.

Ҳозир Африка-Осиё ассоциацияси органи— Қоҳирада, араб, француз ва инглиз тилларида чиқадиган «Нилуфар» журнали учун махсус илова тайёрланяпти. Иловада қозоқ халқининг маънавий маданияти, унинг бугунги ҳаёти, социализм қурилишидаги муваффақиятлари ҳақида ҳикоя қилинади. Яқин вақт ичида «Советская литература» журналининг махсус сони (чет тилларда) босмадан чиқади. У бутунлай Қозоғистон адабиётига бағишланган.

— Конференцияга тайёргарлик бошқа қандай йўналишлар билан боряпти?

— Биз Африка-Осиё ёзувчиларининг асарларини мамлакатимизда нашр қилишга катта эътибор беряпмиз. Марказий ва республика нашриётлари Олмаота конференцияси муносабати билан 400 номдаги, умумий тиражи 10 миллион нусха бўлган китобларни босиб чиқаради. Қозоғистоннинг «Жазувши» нашриёти Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчиларининг асарларининг таржимасини тайёрлади. Уларнинг умумий ҳажми 400 босма листдан ошади.

Олмаотадаги V конференция арафасида «Адабиёт ва давр» мавзуида совет-ҳинд симпозиуми ўтказилди. Бу икки мамлакат ёзувчиларининг катта интернационал учрашуви бўлди, унда жамият тараққиёти, ҳозирги дунёда бадиий сўз усталарининг ўрни ва роли, уларнинг ўқувчилар олдидаги масъулияти каби проблемалар бўйича фикр алмашдилар.

Юқоридагиларга қўшимча яна шуни айтиш мумкинки, конференция бўлаётган кунларда Қозоғистон пойтахтида бир қатор маданий тадбирлар ўтказилади. Хусусан, биз ўрта аср шарқининг буюк файласуфи Абу Носир Муҳаммад ал Фаробий туғилган куннинг 1100 йиллигини нишонлаймиз.

Михаил СВЕТЛОВ,
Ленин мукофоти лауреати,
(РСФСР).

Колька

Екатеринослав даштида,
чексиз
Ўтлоқлар,
поёнсиз кенгликлар аро
Махночи Кольканн қўлга олдик биз,
Шаҳар кўрсин учун,
билсин учун ер билан само,

Менга топширилди уни қатл этиш.
Йўлга тушдик...
У — қувноқ ва маст,
Мен — унинг ортида қатъий ва саркаш...
Кун бўйи чарчаган қуёш бу нафас
Гўё ўлдирилган,
бағри қонталаш.
Келдик...
Мен тепкига қўл юбордим жим,
Колька эса сўзсиз, оҳиста
Хайрлашмоқ учун менга чўзди қўл,
Беш бармоқ,
Жон-жаҳд-ла ҳаётга интилган беш йўл...
Колька, Колька,.. Қайда менинг ғазабим?
Йўқ, мен ўқ узмадим,
ортга қайтдик биз:
Туғилган пайтдаёқ, унинг чамамда,
Олчи тушган экан ошиғи.
Биз кетдик олислаб
ва тонгги дамда
Брянск заводининг нақ ёнидаги
Бир нотаниш қовоқхонада
Янги дўстлик билан иккимиз
Чин дилдан қутладик бир-бировни, биз—
Унутиб махночи эканини у,
Унутиб яҳудий эканимни мен.

А. ШЕР таржимаси.

Максим НДЕБЕКА,
Конго (Браззавиль).

Сенинг исминг

Турма деворига ёздим исмингни,
Ёздиму қўлингга бердим измимни.
Оташ юрагингдан ёнди танда жон,
Исминг-ла ўзинг ҳам бўлдинг намоён.
Хушбўй сочларингдан қилгум гулчамбар,
Улар тўлқинида ёт менга ғамлар.
Худди қўшиқ каби мен учун исминг,
Манго мевасидай гўзалдир жисминг.
Бу дам нурда ўйнар турманинг чанги,
Сен йўқсан — барчаси хаёлим жанги.
Деворда қон изи, юракда армон,
Ёлғизликда қийнар аламли ҳижрон.
Сен келсанг, тумандай тарқайди кулфат,
Эшиклар очилар, йўқолар зулмат.
Тезроқ кел, топширай қалбим, измимни,
Соғиниб, деворга ёздим исмингни.

НОСИР таржимаси.

Григол АБАШИДЗЕ,
грузин шоири, Давлат
мукофоти лауреати.

УЙҒОНИШ

Кечаги паришон яланғоч олча,
Оқ укпар либосга бурканмиш бугун.
Чамамда, тунабди тегирмон ичра —
Оқармиш. Ё ўзи тортганмикан ун!
Олчадан руҳланиб бодом дарахти
Бошига ташлабди пушти ранг рўмол.
Гулбарглар — шафақдан сачраган учқун.
Тинмаган майин ҳам эслатар хиёл.
Учоқлар бошида кўкиш қуш мисол
Осмонга чирмашар тутун буралиб.
Ўрмонга беркинар гунафша бехол
Сиёҳранг кийимга тамом ўралиб.
Ҳалқалар узилиб кетар эришиб,
Бу ажиб манзара тортмай нигоҳин.
Айвон зинасида юзи ёришиб,
Токига термулиб жилмаяр деҳқон.
Нақш ила безанмиш токи тўрланиб,
Ойнани қоплаган япроқ четани.
Новдалар илондек ётар тўлғониб
Атайин офтобга солгандек танин.
Панжара, сўриток, деворни кўмган
Шохчалар гўёки ёқилмаган шам.
Арзимас гапга ҳам қайғуга чўмган
Гўдакдек, кўзидан ёш томар бу дам.
Новдалар бўй чўзиб ўсади бетин
Япроқлар устунни безайди ёпиб.
Интилиш, матонат, ташвишдан кейин,
Янги уй қўйнига бахт келар чопиб.
Деҳқоним водийга ташлайди назар,
Ям-яшил майсалар — йўрмаланган ип.
Чаманни гиламга қиёс этмаслар —
Мен уни куйлайман алвон гилам деб...
Япроқдек учганда паға-паға қор,
Қаҳратон чилласи кезганида ҳам.
Уйида, кўнглида гул очиб баҳор,—
Меҳрла жилмаяр шу янги одам.

М. МУРОДОВА таржимаси.

Мамлакатимизда ўтказилаётган Корея Халқ Демократик Республикаси декадаси Корея озод қилинганлигининг йигирма саккиз йиллигига бағишланмоқда. Декада 14 август куни СССР Министрлар Совети нашриёт, полиграфи ва китоб савдоси ишлари Давлат комитетида тантанали суратда очилди.

КХДР КИТОБЛАРИ ДЕКАДАСИ

Совет Иттифоқида кўпгина корейс авторларининг китоблари етти миллион нусхадан кўпроқ тиражда эълон қилинди. Ижтимоий-сиёсий нашрлар орасида Корея Меҳнат партияси съездларининг материаллари, Корея Меҳнат партияси Марказий Комитетининг Бош секретари Ким Ир Сеннинг танланган мақола ва нутқлари бор. Қардош халқ ёзувчиларининг китоблари Совет Иттифоқида 21 тилда ўқилмоқда.

Декадани очиш маросимида СССР нашриёт, полиграфия ва китоб савдоси ишлари Давлат Комитети раисининг ўринбосари Г. М. Мартиросян ва КХДРнинг Совет Иттифоқидаги элчихонаси маслаҳатчи элчиси Пак Си Гвон нутқ сўзладилар.

Корейс китоблари виставкаси ана шу декадага бағишланди. Бу виставка ўша куни чет эл адабиёти давлат кутубхонасида очилди. 14 августдан 23 августга қадар Москвадаги «Дружба» магазинида, Тошкент ва Хабаровскдаги китоб магазинларида ҳам Корея Халқ Демократик Республикасидан келтирилган китоблар виставкалари ташкил қилинади.

(ТАСС).

Абдурраҳмон ал ХОМИСИЙ,
(Миср).

Тошкентга

Тошкент — фаришта қиз,
Шарқнинг ажиб шарбати,
Лим-лим қадаҳидир
Ўткир шаробнинг.
Баҳор кундалиги —
Ундаги сатрларни
Битмиш нур билан Умид юлдузи.
Тошкент — зилол, соф чашма,
Қадим саратоннинг тафти
остида
Қондирар ташналикни
Оби ҳаёти-ла бой меросининг,
Ва шавққа тўлдирар савти-
шукуҳи
Жўшқин юракларнинг
томирларини.
Тошкент — назокатли қиз,
Унинг гўзал табассумига
Учиб келдим мен
Бахт — толеннинг олов
қанотларида,
Ва қалбим ёришди, барчага
саҳий
Оппоқ, беғубор тонг
Осмони каби.
Тошкент — бу бир пари,
Теран нигоҳли...
Юлдузли оқшомда
Гир айланиб биз рақсга
тушардик.
Сергак дарахтларнинг
Куйи остида,
Гир айланардик, гир
айланардик
Тарқатмагунча тонг тун,
зимистонни,
Хайрлашмагунча паркда
ошиқлар
Бедорлик билан.
Ва парвоз қилмагунча уфқдан
кўкка
Тиллоранг товус.
Ва шунда иккимиз шод одим
ташлаб
Боқардик мафтун
Зулмат қафасин очиб
Қушлар галасини қўйиб
юборган
Тонг нурларига.
Майин кулар эди маъсум
фаришта
Кафтларин узатиб гулгун
шафаққа.
Нурларинг қолажак
Кўзим тубида.
Юртим боғларида
Миср гулзори аро
Парпираган ясмин
Уфургай менга
Сенинг атрингни,
Ва мен маст бўламан,
Ва мен шивирлайман
Хушбўй япроқларга
Юзимни суртиб:
Тошкент,
Менинг юрагимда яшайди абад
Сенга Муҳаббат!

Русчадан М. МИРЗАЕВ
таржимаси.

Тинчлик ва дўстлик шаҳри Тошкентимизни ҳар куни юзларча меҳмонлар —узоқ ва яқиндан келган дўстларимиз, чет эллик туристлар келиб кўрадилар. Республикамиз пойтахтининг кейинги йилларда эришган муваффақиятлари, унинг қиёфаси кўпларни қувонтиради, яхши таассурот қолдиради. Мана бу суратда сиз яқинда пойтахтимиз Тошкентда меҳмон бўлган қардош социалистик мамлакатларнинг бир группа ёзувчи ҳамда шоирларини кўриб турибсиз. Улар шаҳримизнинг Ленин номли майдони билан танишаётган пайтда суратга олинган.

М. Нуриддинов фотоси.

Расул ГАМЗАТОВ,
(Доғистон).

МИНГТА ЙИГИТ БЎЛСА ОЛАМДА АГАР...

Мингта йигит бўлса оламда агар,
Кўнгил элчиларин сенга юборган —
Улар аро билгин, аёл мўътабар,
Мен — Расул Гамзатов, албатта, борман.
Агар юз йигитнинг кўнгли бўлса ром,
Сенга бўлса агар ошиқ шайдойи —
Тоғлик Расулдан ол биринчи салом,
Шулар орасида Расулнинг жойи.
Агар ўн йигитнинг гуруллаб қалби,
Муҳаббат ўтида ёнса беармон —
Гуруллаб, ўт кечган ўшалар каби
Расул Гамзатовни кўришинг осон.
Агар битта йигит сени севса, бас,
Севса олижаноб, самимий, эзгу —
Билгинки, бу ошиқ ўзгалар эмас,
Расул Гамзатовнинг ўзгинаси бу.
Яккаланиб қолсанг, юракда тугун,
Буткул жудо бўлсанг гар муҳаббатдан.
Билгинки, қайдадир тоғларда у кун
Бечора Гамзатов дунёдан ўтган...

О. МУХТОРОВ таржимаси.

Хисрав ШОҲОНИЙ.

Ҳисрав Шоҳоний ҳозирги замон эрон адабиётининг йирик вакилларидан биридир. Унинг «Лаънати кўр», «Маҳалламизнинг баҳодири», «Даҳшат шаҳри», «Бегона одам» каби тўпламлари мамлакатда кенг шуҳрат қозонган. Ҳозир ёзувчи «Ханданиха» журналининг сатира ва юмор бўлимини бошқаради. Қуйида сиз унинг сатирик ҳикояларидан бирини ўқийсиз.

ДЕВОНА

ҲИКОЯ

Ўша куни шаҳримизда «Психик касалликлар ва уларнинг диагнози» деган мавзуда медицина семинари бўлиб ўтди. Семинар психик касаллар клиникаси деб аталадиган, аслида эса, бечоралар уйи деса ҳам бўлаверадиган касалхонанинг мажлислар залида ўтказилади. Семинар бир ҳафта давом этадиган бўлди...

Мажлис эрталаб саккиз яримда бошланди. Мамлакатимиздаги жиннилар институтида ишлайдиган, руҳий касалликларни ўрганиш бўйича катта тажриба тўплаган жаноб доктор Девонашунос минбарга кўтарилди. У АҚШнинг Калифорния штатидаги йирик университетлардан бирида ўз билимини оширган ва кейинчалик «Нормал одамни жиннидан қандай фарқлаш керак» деган мавзуда муваффақият билан диссертация ёқлаган. Ҳа, сал бўлмаса эсимдан чиқай деди. Доктор Девонашунос тўрт йил мобайнида Париждаги университетнинг психик касалликлар кафедрасида ҳам ишлаган... Девонашунос микрофонни бир неча мартда у ёқдан бу ёққа суриб қўйди, қирра бурнига шишаси қалин кўзойнакни қўндирди. Минбарда турган стакандан сув ичиб олди-да, гап бошлади.

— Азиз ҳамкасблар, ҳурматли меҳмонлар!

Залда ўтирганлар унинг оғзига тикилиб, жим бўлиб қолишди.

— Руҳий касалликнинг белгиларидан бири,— деб давом этди доктор Девонашунос,— шахснинг ўз имкониятларини одатдагидан оширибрoқ тасаввур қилишдир.

Тингловчилар унинг гапини маъқуллаб бош силкишди.

— Мен кўплаб университетлар клиникасида ўқидим ва дарс бердим. Мингларча асабий ва руҳий беморларни кўрдим. Ўзим тўплаган натижалардан шу хулосага келдимки, асаб касаллигига йўлиққанларнинг 98 проценти шу тариқа оғрийди.

Баъзи одамлар ота-онасининг хунуклиги учунми, бошқа сабабданми, ўзи ҳам хунук бўлиб туғилади. Лекин бундай одам ўзини жуда гўзал деб ўйлайди. Лекин бу фақат хаёл. Чунки унга биронта қиз қайрилиб қарамайди. У эса бир вақтлар чиройли эдим-у, кунлардан бирида душманим юзимга кислота сепиб бадбашара қилиб қўйди, деган хаёлга бориб ўзини юпатади. Шу тариқа у ўз айбини унутиб, бошқалардан нафратлана бошлайди. Ниҳоят бора-бора жинни бўлиб қолади.

Бошқа бир тариқа одамлар эса ташқи кўринишдан дуруст бўлса ҳам, на бойлик, на шон-шуҳрат қозонади. Бироқ хаёлида ўзини бой-бадавлат деб ўйлайди. Қачондир мол-мулким, ўз ерим, ўз машинам бор эди-ю, бировлар тортиб олиб қўйган деб хаёл қилади. Булар ҳам бора-бора жинни бўлиб қолади.

Залда ўтирганлар докторнинг гапини маъқуллаб «тўғри рост айтасиз» деб хитоб қилишди.

Доктор Девонашунос ҳамкасбларининг қўллаб-қувватлашидан мамнун бўлиб, ғолибона жилмайиб қўйди. Залга қараб таъзим қилди-да, давом этди:

— Менинг кўп йиллик тажрибаларим шундай хулосага келишимга асос беради. Ҳурматли ҳамкасбларимни яна бир бор ишонтириш мақсадида бизнинг клиникамизда тўрт йилдан буён даволанаётган жиннини сизларга кўрсатаман. Беморнинг айтишича маҳаллий ҳукумат уни бутун бойлигидан жудо қилган эмиш. Сиз ҳам унинг сўзларини эшитинг. Шунда у нима сабабдан жинни бўлиб қолганини тушунасиз. Дарвоке бундан бир-неча кун илгари у ўз ўтмиши ҳақида бош министрга хат ёзиб, ишини кўриб чиқиш ва озодликка чиқаришни илтимос қилди. Албатта, унинг хатини почта қутисига ташламадик. Энди мен ҳамкасбим жаноб доктор Девонапарвардан кафедра ёнига келиб ўтиришни ва бемор кириб келганида бош министр томонидан юборилган бош инспектор сифатида бемор билан суҳбатлашишни илтимос қиламан.

(Давоми 4-бетда).

Ц. ДАМДИНСУРЭН,
(Монголия).

Сайр

Тоққа қараб учишар иссиқни
қувиб гўё
Кўкда ғозлар карвони кўтариб
шовқин-сурон.
Уларни қарши олар муздек
биллурий дарё...
Уфқларга кўз тикиб ўйга толдим
ногаҳон.
Иссиқ ва дим шаҳарда бўласан
роса лоҳас
Терларга чўмиласан то кечгача
бетоқат.
Муздек тоғ сувларини кўнгил
айлайди ҳавас,
Эсса майин шамоллар жонингга
берар роҳат.
Учқур чўп арғумонин эгарлаб
тушдим йўлга
Ой чеҳрали дилдорим менга азиз
ҳамроҳ.
Севган ёринг суҳбати завқ берар
ошиқ дилга,
Кенг табиат қучоғи бўлди бизга
манзилгоҳ.
Тоғ оша олтин қуёш нурларини
сочган чоғ
Қоялардан-қояга ошиб ўтолдик
довон.
Табиат минг нозланиб дилда
қўзғар иштиёқ
Дердим: кўрганларимни
шеъримда этсам баён.
Мовий осмон бағрида парқу
булутлар сузар,
Баҳайбат қояларда қор гўё кумуш
қалпоқ.
Назаримда булутдан осмон
гулдаста тузар,
Қандай гўзал манзара, севгилим
атрофга боқ.

Р. ТОЛИПОВ таржимаси.

Иннокентий ЭРТЮКОВ,
(Ёқут шоири).

Ёқутистон

Ёқутистон —Ватаним
менинг,
О, таърифи бекиёс ўлкам.
Таърифлайман таърифинг
сенинг—
Гоҳ чиройлик, гоҳ эмас
кўркам.
Қатор уйлар муздан
қурилган,
Йилнинг ярми тун билан
ўтар.
Овқатимиз — яхлаган
балиқ,
Меҳмонин ҳам шу билан
кутар.
Қишлоқларда кезади айиқ,
Изғишади кечаю-кундуз.
Шаҳарларга элтиб қўяди,
Ит қўшилган чаналар
ҳаркез.
Нонни болта билан
бурдалаб,
Тузни болға билан янчамиз.
Йўлга олтин сочдим эрталаб,
Деймиз, яна олтин сочамиз!
Бу тайгадир, мардлар
ўлкаси,
Лой кечишга йўқ бунда
имкон.
Совуғи-ю, иссиғи ила—
Бу бизларнинг севимли
макон.
Меҳмонларга очиқдир эшик,
Меҳмонларга очиқдир
дилим,
Меҳнат билан шуҳрат
қозонди,
Ёқутистон — меҳнаткаш
халқим
Баҳор фасли — яшил
майсалар,
Бу ерлардан топилмас ҳар
вақт.
Лек совуқдек шиддатли,
жасур,
Чин одамлар яшайди фақат.
Қаҳратоннинг қаҳридан
қўрқмай,
Очиқ яшар, чўчимасдан ҳеч.
Бошқа элнинг одамларидай,
Гоҳо куйлар, гоҳо чекар ғам,
Туғилади болалар, севинч!!
Ҳамма йўллар, ҳатто
сўқмоқлар,
Москвага элтади мудом.
Эртак юртим—Ёқутистоним—
Россиянинг жондош
синглиси,
Кенг дунёга йўллайди
салом.

ТЎЛҚИН таржимаси.

Қутби ҚИРОМ,
(Тожикистон).

БАХТИМ

Кимлигим аввало ўзимга аён,
Умрин ўтгунчимас селдай саргардон.
Камида бир инсон кўнглин овлай деб,
Жон бериб жон олдим, захмат чекдим кўп.
Майлига йиқилса юз тоғ елкамга,
Майлига денгизга тамом чўксам-да,
Кеча гул деганим гулни мен асло,
Бугун тикан дея қилмайман даъво!
Шоирман, мен лоқайд тўти эмасман,
Инсонга инсоний тилим бор мушфиқ.
Одамлар ғам чекса мен ҳам шикастман,
Одамлар кулганда кулгим бор мушфиқ,
Одамлар қалбини кўрай деб яққол
Кўз этиб қарайман юраккинамни.
Бир мисра лойиқ шеър ёзсам деб лоқал,
Тунлари хаёлан кезгум оламни.
Инсоннинг кадрига етмайми ахир,
Танимда ҳар одам кўрган жароҳат.
Бир вақт, тенгдошларим кечирган умр —
Фақат нон ҳидига қилиб қаноат.
Йўқ, йўқ мен ҳаётда йўловчи эмас,
Боғбонман, бахтиёр узганман чечак.
Болаликдан кулдим бахтлиларга хос,
Сезганман, қаршимда гўзал келажак!

Ю. ШОМАНСУР таржимаси.

ДЕВОНА

(Боши 3-бетда).

Яна бир неча минутдан кейин хизматчилар баланд бўйли, соқоли қиртишлаб қирилган, узун оқ кўйлак кийган рангпар йигитни етаклаб киришди. Йигит докторнинг имоси билан стулга, Девонапарварнинг ёнбошига ўтирди. У залга диққат билан қараб қўйди-да, ерга тикилиб қолди.

Доктор Девонашунос бемор ҳақида қисқача ахборот берди.

— Азиз ҳамкасблар! Аввало мен сизга бу ёш йигитчани таништирай. Унинг оти Ҳамдулла. Лекин ўзича исмим Сиёҳбахт деб ҳисоблайди. Ёши 25 да. Кимни кўрса инспектор ёки прокурор деб ўйлаб, ўз қисматидан шикоят қилади. Озодликка чиқариб, мол-мулкини қайтариб беришни сўрайди.

Залда ўтирганлар киноя билан илжайиб қўйишди. Кимдир пастдан луқма ташлади.

— Бечора. Эсдан оғиб қолгани кўриниб турибди...

—Хўш, ўғлим, қулоқ сол, — деди доктор Девонашунос Ҳамдуллага,— сенинг ёнингда ўтирган одам бош министрнинг бош инспектори. Хатингни бош министрнинг ўз қўлига берибди. Жаноб бош министр бу кишини сенинг ишингни кўриб чиқиш учун юборибди. Қани, арзинг бўлса айт.

Ҳамдулланинг кўзларида умид учқуни порлади.

— Демак хатим бош министрнинг ўз қўлига тегибди-да,— деди у доктор Девонапарварга қараб.

— Ҳа, ўғлим, мен сизнинг ишингизни кўриб чиқмоқчиман. Нима арзингиз бор?

Йигитча Девонашуноснинг илтимоси билан кафедрага кўтарилди.

— Жаноблар, олло шоҳид, мен нимаики гапираётган бўлсам, ҳаммаси чин ҳақиқат. Мен жинни эмасман. Лекин тўрт йил мобайнида сўзларимга ҳеч ким ишонмайди. Парвардигору пайғамбар ҳақи, менга ёрдам беринг, ишонинг. Менга ҳеч нима керак эмас. Фақат озод қилишса бўлди.— Ҳамдулла юзидан оқаётган кўз ёшларини енги билан артди.

— Ҳурматли жаноблар! Бундан бир неча йил илгари қадрдон қишлоғим Ранжободда мени Ҳамдулла деб чақиришарди. Ҳозир эса мен ўзимни Сиёҳбахт деб атайман.

Доктор Девонашунос залдагиларга қараб маъноли жилмайиб қўйди. Залдагилар ҳам кинояли илжайишди.

— Менинг отам Ранжободда ўртаҳол ер эгаси эди. Ўз қудуғимиз, қирқэллик қўй-эчкимиз, икки ҳўкиз, учта сигиримиз бор эди. Отам ер ҳайдаб, деҳқончилик қилар, онам сигир соғар, қатиқ ивитар, ёғини олиб дўкончи Ҳожи Гуламрозга сотарди.

— Қаранг-а! Унинг отаси ҳам бўлган экан! — деди залда ўтирганлардан бири шеригини туртиб.

— Шуни айтинг. Отасининг сигири ҳам бор экан.

—Онасини айтмайсизми! Қатиқ ҳам ивитар экан.

Ҳамдулланинг жарангдор, титроқ овози уларнинг ивир-шивирини босиб кетди.

— Биз тинчгина яшар эдик. Мен отамнинг ёлғиз фарзанди эдим. Онамнинг айтишича, менинг олтита акаукаларим, опаларим бўлган экан-у, улардан иккитаси чечакдан, қолганлари бошқа касалликдан ўлиб кетишган экан. Ёлғиз бола бўлганим учун отам мени айниқса яхши кўрар экан. Мен бир неча йил қишлоқ мактабига қатнаб қуръонни ёдладим. Қишлоқ мулласидан хат-саводим чиқди. Ўн саккиз ёшга тўлганимда раҳматлик отам қишлоғимиздаги қаҳвахона хўжайини Ҳожи Мужтабнинг қизи Гуландомга унаштирди. Ҳожи Маккага бормаган бўлса ҳам, Қурбон ҳайитда туғилгани учун уни шундай деб аташарди. Мен ҳарбий хизматни тугатганимдан кейин тўйимиз ўтадиган бўлди. Орадан бир йил ўтгач, отамдан айрилиб қолдим.

— Майли, жойи жаннатда бўлсин, — деди залда ўтирган психиаторлардан бири.

Унинг далдаси Ҳамдуллага мадад бўлди шекилли, у врачга мамнун қараб қўйди.

— Шундай қилиб, отамдан жудо бўлиб қолдим. Унинг еттиси куни бутун қишлоқ тўпланди. Ҳатто қишлоғимизнинг бош мулласи Карболои Рамазонга ҳам бунчалик маърака қилишмайди. Майли, бу ҳақда кўп гапириб ўтиришнинг ҳожати йўқ. Отамнинг вафотидан кейин ҳаётимиз издан чиқиб кетди. Унинг ёлғиз меросхўри мен бўлганим учун армияда энди хизмат қилмаслигим керак эди. Шунга қарамай мени мажбуран хизматга олиб кетишди. Кейинчалик бу ишларнинг ҳаммаси қишлоқдаги полиция сержанти Ҳасаннинг буйруғи билан қилинганини тушундим. Мени гарнизонга жўнатишди. Олти ойдан кейин бизнинг батальонимиз олис шаҳарга кетди. Мен Ҳожи Мужтабга кўп хатлар ёздим. Лекин Гуландомнинг отасидан дастлабки уч-тўрт ойда хат келиб турди-ю, кейин бутунлай жавоб келмай қўйди.

Икки йиллик хизматни ўтаб қайтдим. Қишлоққа кечқурун кириб бордим. Ўз уйимга келиб кўрсам, қишлоқ оқсоқолининг оғайниси Машади Ғулом кўчиб кирибди.

Машади Ғулом мен хизматга кетганимдан кейин орадан ярим йил ўтгач, онам ҳам қазо қилганини, Гуландом эса полиция сержанти ўша Ҳасанга текканини айтди. Мен Ҳожи Мужтабнинг қаҳвахонасига югуриб кирдим. Гуландомнинг отаси мени кўриб бошини қуйи солди.

—Гуландом қани, ярамас? —деб бақирдим.

— Тишинг ўтмаган нарсага ёпишма, —деди Ҳожи совуққонлик билан.

Мен уни бир мушт урганимни биламан. Қаҳвахонада ўтирган бир қанча одам, хўжайиннинг хизматкори дўппослаб ҳушимдан кетказишди. Ҳушимга келиб қарасам, оқсоқолнинг боғининг бир чеккасида ётибман. Мен амаллаб ўрнимдан туриб, анҳорда таҳорат қилдим. Номоз ўқидим. Кун ёйилиб кетганидан кейин Машади Ғулом эгаллаб олган уйимга бордим. Машади Ғулом Ҳожи Мужтаб тўй қилиб, қизини сержант Ҳасанга узатганини, менинг ерим ва мол-мулкимни эса мусодара қилишганини айтди.

Алам устида полицияхонага бордим. Сержант Ҳасан мени кўриб ҳахолаб кулди:

— Бу ерда нима қилиб судралиб юрибсан?

— Мен сени...

Гапимни тугатмасимданоқ сержант кучи борича мени уриб ерга йиқитди. Уч жандарм чарчагунча дўппослади. Кечаси билан қоровулхонада ўтириб чиқдим. Эрталаб эса мени машинага ўтказиб қуролли икки жандарм билан биргаликда шаҳарга олиб боришди. Карбалои Рамазоннинг подасидан тўртта қўй ўғирлаган деб, айб қўйишди.

Саккиз ой қамоқда ўтирдим. Ниҳоят мени қўйиб юборишди. Яна Ранжободга қайтдим. Мен энди Гуландомдан умидимни уздим. Оқсоқолдан ёрдам сўраб Ҳасан олиб қўйган еримнинг ақалли бир қисмини қайтариб олишни хоҳлардим. Ўз қишлоғимда бир ҳафтача турдим. Ҳар куни оқсоқолникига қатнадим. Оқсоқол эса юқорига одам юборганини, инспектор келгач, менга ёрдам беришини айтар эди. Саккизинчими, тўққизинчими куни икки жандарм келиб, мени оқсоқолнинг уйи олдидан ушлаб олди. Яна қамаб қўйишди. Икки кундан кейин эса бир жандарм назорати остида тағин шаҳарга олиб келишди. Аввал судга, кейин бошқа ерга юборишди ва мени жинни бўлганга чиқаришди. Тўрт кун бир хонада ўтирганимдан кейин мана шу шифохонага олиб келдилар. Мана тўрт йилдирки, шу ердаман. Ранжободда уйим бўлган десам ҳеч ким ишонмайди. Ҳамма мени жинни деб ҳисоблайди.

Ҳамдулланинг овози борган сайин баландроқ янграр, унинг товушида илтижо оҳанглари сезилиб турарди.

— Жаноблар, парвардигор номидан илтимос қиламан. Менга ёрдам беринг, қутқаринг! Мен жинни эмасман. Ҳеч қандай айбим ҳам йўқ. Қасам ичиб айтаманки, агар мени қўйиб юборишса, қишлоғимга қайтиб бормайман. Биламан, сизлар сержант Ҳасандан қўрқасизлар. Ундан ҳамма қўрқади. Ҳатто оқсоқол ҳам Ҳасанни кўрганда титраб қолади. Мени қўйиб юборинглар. Шаҳарда ҳаммолчилик қиламан. Қишлоққа асло қайтмайман.

Залга оғир сукунат чўкди. Ҳамма жиннига тикилиб қолган эди. Доктор Девонашунос қўнғироқ тугмасини босди. Санитар кириб келди.

— Ҳамдуллани олиб чиқинг. — У санитарга шундай деб буюрди-да, Ҳамдулланинг елкасига қоқиб қўйди. — Сен хафа бўлма, ўғлим. Мана бу жаноблар бугуноқ сенинг қисматингни ҳал қилишади. Яқин орада озодликка чиқасан.

Ҳамдулла доктор Девонашуноснинг оёқларидан қучоқлаб илтижо қилди:

— Худо хайрингизни берсин, жаноб доктор! Болалирингизнинг роҳатини кўринг.

Икки санитар Ҳамдулланинг қўлтиғидан кўтариб залдан олиб чиқиб кетишди. Доктор Девонашунос ғолибона тарзда қаддини ростлади.

— Кўрдингизми жаноблар, касаллик кишини нақадар ғалати аҳволга солиб қўяди.

— Ҳақ гап!

— Бу ҳам бир бахтсизлик. Бу йигитча бошқаларда бору ўзида йўқ бўлган нарсани ўйлайвериб, жинни бўлиб қолган. У ўз ҳаётида йўқ отасини бор деб ўйлайди. Гапини эшитдингизми, отасининг маъракаси Карбалои Рамазонникидан ҳам каттароқ бўлганмиш. — Зал бир овоздан қаҳ-қаҳ уриб кулиб юборди. Беморнинг хаёлида Гуландом деган қиз ҳам ўралашиб юрибди. Отаси бой экан. Икки ҳўкиз, учта сигири ҳам бормиш. Ер-сувларини айтмайсизми? Аллақандай сержантдан қишлоқ оқсоқолигача қўрқишига нима дейсиз! Ҳасан деганини ҳам бемор хаёлида ўйлаб топган. Ҳатто унинг сержантлигигача топганини айтмайсизми. Қизиқ-а, шундай эмасми! Мана тўрт йилдирки, бу гапларни у бутун тафсилоти билан ҳеч адашмай такрорлайди. Бу фикрлар унинг хаёлини шу қадар эгаллаб олганки, ҳаммаси ёд бўлиб кетган. Жинни атрофдагилар ҳаётига хавф туғдиргани учун ранжободликлар уни жиннихонага топширишни лозим кўришган. Докторлар қўйган диагнознинг нақадар тўғри эканлигини унинг валдирашидан ҳам пайқаб турибсиз.

— Шундай қилиб, — деди мажлис раиси қўлларини ишқалаб, — мен кўп йиллар бу соҳада тадқиқотлар ўтказдим. Хулосам шуки, клиникаларда даволанаётган шу тоифадаги жиннилларнинг ҳам, ҳозирча озодликда юрганларининг ҳам 98 процентти шу тариқа эсдан оғган...

Доктор Девонашуноснинг сўнгги сўзлари гулдурос қарсаклар остида эшитилмай қолди. Унинг ҳамкасблари, руҳий касалликлар билан шуғулланувчи улкан тажриба соҳиби бўлмиш мутахассислар баравар қарсак чалар эдилар. Психик касаллик билан оғриганларни даволаш ҳақидаги докладлар эса кейинги мажлисга қолдирилди.

Спорт

СЎНГГИ УЧРАШУВ ҲАЛ ҚИЛАДИ

«Чарм тўп» соврини учун Николаев шаҳрида ўтаётган Бутуниттифоқ футбол мусобақаларида финалчилар аниқланишига оз қолди. Тўрт группада финалга йўлланма олиш учун кураш олиб борган командаларнинг энг кучлилари аниқланмоқда.

Биринчи группада Ереваннинг «Сосун» командаси пешқадамлик қилмоқда. Арманистонлик ёш футболчилар саккиз очко тўплашган. Бендери шаҳрининг «Спутник» командаси эса етти очко тўплаган. Ана шу командалар ўртасидаги учрашувда биринчи группа пешқадами аниқланади. Иккинчи группада — Бокунинг «Кавказ» командаси йўлланмани қўлга киритди.

Учинчи группада Фарғонанинг «Олимпия» командаси пешқадамлик қилаётган эди. Аммо улар охирги турда ашхободлик тенгдошларига 0:1 ҳисобида ютқазиб қўйишди. Фарғоналиклар ҳозир олти очкога эга. Черновици шаҳрининг ёш футболчилари эса етти очко тўплашган. Ана шу командаларнинг сўнгги учрашувида группа пешқадами маълум бўлади.

Тўртинчи группада эса сўнгги ўйинда Литванинг «Пушинас» командасини 4:1 ҳисобида мағлубиятга учратган майдон эгалари — Николаевнинг «Орлёнок» командаси биринчи ўринни эгаллади. Кеча командалар дам олишди. Улар ҳал қилувчи учрашувларга тайёргарлик кўришади.

БИРИНЧИ ЎЙИНДА ҒАЛАБА

Москванинг «Торпедо» командаси Монреалда биринчи халқаро ўртоқлик учрашувини ўтказди. Улар бу ерда канадалик профессионалларнинг «Монреаль Олимпикс» командасини 4:0 ҳисобида мағлубиятга учратишди. Тўпларни канадаликлар дарвозасига ўн бешинчи минутда Смирнов, йигирма саккизинчи минутда Дегтярев, орадан тўққиз минут ўтгач яна Смирнов ва ўйин тугашига 8 минут қолганда Абрамов киритди. Кўп сонли томошабинлар ажойиб техника ва маҳорат намойиш қилган совет футболчиларини қизғин олқишлашди.

ГАЗЕТА СОВРИНИ УЧУН

Киев, Ленинград, Минск ва Рига шаҳарларида «Советский спорт» газетасининг соврини учун хоккей мусобақалари бошланди. Турнирнинг икки кунидан сўнг Киевда Горькийнинг «Торпедо» ва Чехословакиянинг «Тесла» командалари пешқадамлик қилишмоқда. Горькийликлар икки учрашувдан тўрт очко, меҳмонлар эса бир ўйиндан сўнг икки очкога эга. Ленинградда Москванинг «Спартак», Минскда ЦСКА, Ригада «Крилья Советов» командалари пешқадамлик қилишмоқда.

Сельская жизнь

Газета Центрального Комитета КПСС

Мамлакатимиз газетхонлари ҳар куни «Сельская жизнь» газетасининг 7 миллион нусхасини ўқийдилар. Бу газета кириб бормаган деҳқон оиласи йўқ дейиш мумкин. Уни шаҳарликлар ҳам ардоқлашади.

КПСС Марказий Комитетининг газетаси бўлмиш «Сельская жизнь» ленинча «Беднота»дан буён самарали вазифаларни бажариб келяпти. «Беднота» газетасининг биринчи сони 1918 йил 27 мартда чиққан эди. Газета қишлоқда социалистик қурилишнинг барча босқичларида, қишлоқни қайта қуриш борасидаги курашда, партия сиёсатини қишлоқда тарғиб этишда унинг яқин ёрдамчиси бўлиб келди ва шундай бўлиб қолмоқда.

Ҳозирги пайтда газета совет қишлоғи меҳнаткашларининг куч-ғайратини КПСС XXIV съезди қарорларини амалга ошириш, тўққизинчи беш йиллик планни муваффақиятли бажаришга қаратмоқда. Газетада ҳозирги замон қишлоқ хўжалиги чорвачилик ва хўжаликнинг барча соҳаларида рўй бераётган янгиликларга алоҳида ўрин ажратилади. Газета энг муҳим мавзуларга бағишлаб «Илғор тажрибалар саҳифалари» бериб боради.

Газета мамлакатимиз қишлоқ хўжалик зоналарининг ўзига хос хусусиятларини ҳисобга олиб, алмашув саҳифаларини бериб боради. Турли область ва республикаларнинг газетхонлари бир куннинг ўзида муайян табиий зоналар учун муҳим бўлган турли материаллар билан танишиши мумкин.

Партия активлари, барча қишлоқ коммунистлари газетадан бошланғич партия ташкилотлари, район партия комитетларининг хўжаликни бошқариш, одамларни тарбиялаш, социалистик мусобақани ташкил этиш борасидаги тажрибалари ҳақидаги материалларни ўқийдилар.

«Сельская жизнь» саҳифаларида газетхонларнинг турли талабларини қондирувчи материаллар эълон қилинади. Унда халқаро ҳаётда рўй бераётган энг муҳим воқеалар ҳақида хабарлар эълон қилинади. Газета саҳифаларида оила мавзусидаги, уй хўжалигини бошқаришга оид, томорқа ва боғда ишлашга тааллуқли материаллар тез-тез эълон қилиб турилади. Мунтазам равишда ҳикоялар, очерклар, фельетонлар босилади. Газетанинг ҳар сонида «Газетага хат» рубрикаси остида редакция почтасига келган материаллар эълон қилинади.

Газетада «Ёшлар учун», «Аёллар, сизлар учун», «Қишлоқнинг спорт ҳаёти». «Адабиёт ва санъат», «Сельская жизнь календари» саҳифалари «СССР гидрометеорология марказининг «Об-ҳаво ва экин» деган шарҳлари бериб борилади. юридик консультациялар эълон қилинади.

Барча иттифоқдош республикаларда, шунингдек, ўлкалар ва йирик область марказларида газетанинг ўз мухбирлари бор. Обуначилар қўлига тезроқ етиши учун «Сельская жизнь» мамлакатимизнинг 39 шаҳрида босиб чиқарилади.

«Сельская жизнь» газета редакцияси обуна натижаларига қараб ҳар йили қишлоқ обуначиларининг энг яхшиларини мукофотлайди. Редколлегия қарорига биноан уларнинг кўпчилиги Фахрий ёрлиқлар ва «Қишлоқда энг яхши матбуот тарқатувчи» значоклари билан мукофотланган. «Сельская жизнь» ва СССР Алоқа министрлигининг тавсиясига биноан «Союзпечать» органларининг кўпгина ходимлари: почтачилар, жамоатчи матбуот тарқатувчилар халқ хўжалик ютуқлари виставкасига қатнашганлар. Виставканинг диплом ва медаллари билан мукофотланганлар.

Редактор С. М. КАРОМАТОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

КИНО

20 АВГУСТДА
ҚИШКИ БИНОДА

Михай ботир (2 серия) — «ЧАЙКА» (кечқурун), САНЪАТ САРОЙИ (20.30).

Машаққатли касб — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ВОСТОК» (жуфт соатларда), «ЎЗБЕКИСТОН» (кечқурун).

Сўнгги гайдук — «ДРУЖБА» (тоқ соатларда), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кечқурун).

Жодугар (18.00, 19.00, 21.00), **Катта соврин** (20.00) —«СПУТНИК».

Садоқат — «КЎКЧА» (кечқурун).

Герл тарихи — ҲАМЗА номли (кечқурун);

Беҳуда шов-шув — «МОСКВА» (кечқурун).

Водийдаги довул — «ДРУЖБА» (жуфт соатларда, кечқурун).

ЁЗГИ БИНОДА

Машаққатли касб — «РАКЕТА».
Жодугар — ТЕЛЬМАН номли.
Церник иши — «ФЕСТИВАЛЬ».

21 АВГУСТДА
ҚИШКИ БИНОДА

Михай ботир (2 серия) — «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун), САНЪАТ САРОЙИ (11.30, 14.30, 17.30, 20.30).

Машаққатли касб — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ВОСТОК» (жуфт соатларда), «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Сўнгги гайдук — «ДРУЖБА» (тоқ соатларда), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Жодугар (11.00, 12.00, 13.00, 17.00, 18.00, 19.00, 21.00), **Катта соврин** (14.00, 15.00, 20.00) — «СПУТНИК».

Садоқат — «КЎКЧА» (кундуз ва кечқурун).

Герл тарихи — ҲАМЗА номли (кундуз ва кечқурун).

Беҳуда шов-шув — «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Водийдаги довул — «ДРУЖБА» (жуфт соатларда, кундуз ва кечқурун).

ЁЗГИ БИНОДА

Машаққатли касб — «РАКЕТА».
Жодугар — ТЕЛЬМАН номли.
Церник иши — «ФЕСТИВАЛЬ».
Сўнгги гайдук — «ХИВА».

ТОШКЕНТ ШАҲАРЛАРАРО ТЕЛЕФОН СТАНЦИЯСИ
телефонисткалар тайёрлайдиган 3 ойлик курсларга

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Курсларга ёши 16 дан 26 гача бўлган, 8-10 синфни тугатган қизлар қабул қилинади. Курсларни тугатганлар Тошкент шаҳридаги телефон станциясига ишга юборилади. Иш куни — 6 соатли.

Ўқувчилар стипендия билан таъминланади. Иш ҳақи—вақтбай — мукофотли.

Хоҳлаганлар алоқа институтида ёки техникумида сиртдан ўқишлари мумкин.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Навоий кўчаси, 28-уй, Шаҳарлараро телефон станциясининг янги биноси, телефон 44-34-34.

Тошкент экскаватор заводи ҳузуридаги
86-ТОШКЕНТ ШАҲАР ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1973-1974 ўқув йилига қуйидаги мутахассисликлар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Металл бўйича токарь. Ўқиш муддати — 1-2 йил. 14-15 ёшдан қабул қилинади.

Иғувчи-слесарь. Ўқиш муддати — 1 йил. 15 ёшдан қабул қилинади.

Электр пайвандчи, электр кўприкли кран машинисти. Ўқиш муддати — 1 йил. 17 ёшдан қабул қилинади.

8-10 синф ҳажмида маълумоти бўлган йигит ва қизлар қабул қилинади.

БИЛИМ ЮРТИГА ҚАБУЛ ҚИЛИНГАНЛАР ТЕКИН ЁТОҚХОНА, 3 МАҲАЛ ИССИҚ ОВҚАТ, КИЙИМ-КЕЧАК БИЛАН ТАЪМИНЛАНАДИ.

Ўқувчилар завод қошидаги кечки мактабда ҳам ўқишлари мумкин.

Ўқиш муддати узлуксиз иш стажига қўшилади.

Билим юртига кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширишлари керак: директор номига ёзилган ариза, таржимаи ҳол, туғилганлик тўғрисида гувоҳнома ёки паспорт, маълумоти ҳақида аттестат, турар жойидан справка, ота-оналарининг иш жойидан справка, 6 дона фотосурат (3х4 см), характеристика.

МАШҒУЛОТЛАР 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

Мурожаат учун адрес: Тошкент-52, Огородная кўчаси, 15-уй, (4,5-троллейбуслар, 21-автобуснинг «Экскаватор заводи» бекати).

«ИНТУРИСТ»НИНГ ТОШКЕНТДАГИ БЎЛИМИ
Тошкент шаҳрида пропискада турувчи ва ўрта маълумотга эга бўлган йигит ва қизларни «Ўзбекистон» ресторанида ишлаш учун официантлар тайёрлайдиган
ИККИ ЙИЛЛИК КУРСЛАРГА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Қабул қилинганлар 50 сўм стипендия билан таъминланадилар.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, К. Маркс кўчаси, 45-уй (шанба ва якшанбадан ташқари ҳар куни эрталаб соат 10 дан кундуз 1 гача), телефон № 33-20-46.

ДОСААФнинг РЕСПУБЛИКА АВТОМОТОКЛУБИ
автомобиль ҳайдовчиларини тайёрловчи курсларнинг кундузги ва кечки группаларига

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Машғулотлар — 25 августдан бошланади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Новомосковская кўчаси, 21 «а»-уй.

1-УЙ ҚУРИШ КОМБИНАТИНИНГ 2-МОНТАЖ БОШҚАРМАСИГА
электр пайвандчилар, монтажчилар, бетончилар, сувоқчилар.

КЕРАК

Тошкент, шаҳар, Пролетар кўчаси, 4-уй — Аҳолини ишга жойлаштириш ва информация бюроси ҳамда район ижроия комитетлари ҳузуридаги инспекторларга учрашилсин.

ТЕЛЕВИЗОР

20 АВГУСТ
ДУШАНБА

Биринчи программа. Тошкент кўрсатади. 18.30 Кўрсатувлар программаси. 18.35 Телевизион қўғирчоқ театри (ўзбек тилида). **Рус тилида:** 19.15 Совет Армияси жангчилари учун. «Ҳарбий мемуарлар». 19.25 «Ахборот» информацион программаси. **Ўзбек тилида:** 19.40 Ўн минут музика. 19.50 Оламда нима гап? 20.20 Рангли телевидение. «Нафосат оламида». 20.50 «Ахборот» информацион программаси. 21.10 Ёш ижрочилар концерти. **Москва кўрсатади.** 22.00 «Вақт» информацион программаси. 22.30 Футбол бўйича СССР чемпионати. **«Динамо»** (Киев). — **«Арарат»** (Ереван). Киевдан олиб кўрсатилади. 00.15 Рангли телевидение. «Универсиада—73» 01.30 Кўрсатувлар программаси. 01.35 Москва кўрсатувларининг охири.

Иккинчи программа. Москва кўрсатади. 18.30 Рангли телевидение. «Ҳофиз ва қўшиқ». И. Скобцов. 19.10 Ўтмиш кинолентаалари. 20.30 Рангли телевидение, «Универсиада — 73». 21.45 «Омонжоннинг йўли». Телевизион ҳужжатли фильм. **Тошкент кўрсатади.** 22.00 «Азимут». Туристик клуб (рус тилида). 22.30 Бадиий фильм (ўзбек тилида).

Учинчи программа. 18.30 дан Душанба кўрсатади.

21 АВГУСТ
СЕШАНБА

Биринчи программа. Москва кўрсатади. 12.30 Кўрсатувлар программаси. 12.35 Янгиликлар. 12.45 Ўқувчилар учун. «Ёш спортчиларнинг катта аренаси». 13.15 «Баҳорнинг ўн етти лаҳзаси». Кўп серияли телевизион бадиий фильмнинг 6-серияси. 14.30 Мамлакат далаларида. 14.45 Музикали календарь. 15.30 Кўча ҳаракатининг янги қоидалари. 16.00 Курск жангининг қаҳрамонлари билан учрашув. 16.30 Кўрсатувлар программаси. 16.35 Янгиликлар. 16.45 Ўқувчилар учун. «Кучукча Цивилиянинг саргузаштлари». Кўп серияли телевизион бадиий фильмнинг 1—2-сериялари. 17.50 «Унутилган қўшиқлар». Ҳужжатли фильм. 18.00 «Ишчи — шарафли касб». **ЎЗБЕКИСТОН ЯГОНА ОИЛАДА Тошкент кўрсатади.** 18.30 Кўрсатувлар программаси. **Ўзбек тилида:** 18.35 Болалар учун. «Бахтиёр болалигимиз». 394-боғча болаларининг чиқиши. 19.05 Тошкент — дўстлик шаҳри. 19.35 «Ахборот» информацион программаси (рус тилида). 19.50 «Дўстлик мушоираси». Адабий кўрсатув. 20.20 Рангли телевидение. Ҳужжатли кино экрани. 20.40 «Ўзбекистоннинг бир куни». 21.20 «Ахборот» информацион программаси. 21.40 «Дўстлик қўшиғи». Қишлоқ хўжалик ходимлари учун кўрсатув. 22.10 «Ватан, дўстлик ва меҳнат ҳақида қўшиқлар». **Москва кўрсатади.** 23.00 «Вақт» информацион программаси. 23.30 Рангли телевидение. «Универсиада—73» 00.40 Кўрсатувлар программаси. 00.45 Москва кўрсатувларининг охири.

Иккинчи программа. Тошкент кўрсатади. 10.55 Кўрсатувлар программаси. **Ўзбек тилида:** 11.00 «Сеҳрли сандиқ». Болалар учун қўғирчоқ фильм. 11.10 «Звездочка». Кинокўрсатув. 11.50 «Қизил шайтончалар». Бадиий фильм (рус тилида). **Москва кўрсатади.** 18.30 Рангли телевидение. Концерт. 19.05 «Баҳорнинг ўн етти лаҳзаси». Кўп серияли телевизион бадиий фильмнинг 9-серияси. 20.30 Рангли телевидение. «Универсиада—73». 22.40 Рангли телевидение. Эстрада концерти. **Тошкент кўрсатади.** 23.00 «Объективда ҳаёт». Кинокўрсатув (рус тилида).

Учинчи программа. 18.45 дан Тошкент кўрсатади.

Ҳар тўғрида

ХАВФЛИМИ ЁКИ ХАВФСИЗ?

Англиянинг тамаки фирмалари «хавфсиз» сигаретлар деб аталувчи сигаретларни биринчи бўлиб ким бозорга олиб чиқиши тўғрисидаги ўзига хос мусобақани бошладилар. «Империэл тобаккоу» йирик компанияси синтетик тамаки ишлаб чиқарадиган завод қурилиши тўғрисида эълон қилди. Компания вакиллари бундай тамакилар хавфсиз эканлиги ҳақида гапириб, тамакиларнинг асосини целлюлоза ташкил этажагини айтдилар. «Хавфсиз» сигаретларнинг 20-50 процентчаси ана шундай «тамаки»дан иборат бўлади деб кўзда тутилмоқда. Шотландиянинг «Скоттиш кооператив сосайти» фирмаси синтетик тамакидан сигаретлар ишлаб чиқаришни бошлашга қарор қилди.

ХОҲЛАСАНГИЗ — ШУ!

Японияниyнг айрим фирмалари кафе ва барларда ўрнатиладиган автомат проигривателларнинг янги турларини ишлаб чиқара бошлади. Уларнинг ўзига хос томони бор. Агар қаҳвахонада ўтирганлар 20—30 минут ичида автоматга танга ташламасалар, у киши қалбини ларзага солувчи оҳангларни чиқара бошлайди. Шунинг учун ҳам, бу ерга келган кишилар автоматнинг овозини ўчириш ва яна ярим соат хотиржамликда ўтириш учун хоҳлашса ҳам, хоҳлашмса ҳам унга тангалар ташлашлари керак!

САХИЙ ҚАРОҚЧИ

Неаполитанлик савдогар Жаннинга қарашли магазинга иккита қароқчи кириб келди. Улар қуролларини ўқталиб, кундуз куни тушган пулларни кассадан шилиб олишди. Қароқчилар энди магазиндан чиқиб кетаётганларида савдогарнинг хотини беихтиёр «Инсофлар, охирги лирамизгача шилиб олишди. Ахир, виждонингиз борми ўзи, жилла бўлмаса автобусга пул қолдиринглар», деб қичқириб юборди. Шунда қароқчилардан бири саккиз юз лирни чиқариб: «Автобусда юриб нима қиласиз, яхшиси, такси заказ қила қолинг-да» деди.

ОББО, МУТАХАССИС-ЕЙ

Бразилиялик машҳур боксчи Паоло Чикоте рингдан кетгандан сўнг кроватлар савдоси билан шуғуллана бошлади. Чарм қўлқопнинг собиқ устаси матбуотда ўзи учун қуйидаги рекламани берди. Унда: «Паоло Чикоте ўн олти марта рингда нокаутда ётган. Шунинг учун ҳам, у бошқалардан кўра нимада ётиш қулайлигини жуда яхши билади» дейилган эди.

Ўрта Осиёда энг қадимий

Тожикистоннинг кўҳна Ўратепа шаҳридаги гидрометеорология станцияси ташкил этилганлигига юз йил тўлди. Станция рус географик жамиятининг қарорига биноан тузилган эди.

Ҳозир бу станцияда социалистик мусобақада муваффақиятларга эришганлиги учун яқинда Тожикистон гидрометеорология хизмати бошқармасининг кўчма Қизил байроғига сазовор бўлган коллектив меҳнат қилмоқда.

Ҳозир республиканинг барча районларидаги метеорология станциялари ва постларида 400 дан ортиқ мутахассис ишламоқда. Мамлакатдаги энг баланд тоғли «Федченко музлиги» метеостанцияси тўхтовсиз ишлаб турибди.

(ТАСС мухбири).
ЎРАТЕПА.

«Қўғирчоғим, оппоғим,
Ухлаб қолди тойчоғим».

Ш. Рашидов фотоси.

Тоғдаги боғлар туҳфаси

Ўзбекистон ўрмончилари йиллик план ҳисобига сўнгги тонна мева жўнатдилар. Тоғдаги боғлардан савдо шохобчаларига ҳамда консерва заводларига 2000 тонна шафтоли, олхўри, олча, ўрик, гилос етказиб берилди.

Наманган ўрмон хўжалигининг меҳнаткашлари бошқаларга қараганда энг кўп —215 тонна мева тайёрладилар. Фарғона ва Самарқанд ўрмон хўжаликлари 185 тоннадан, Зомин ўрмон хўжалиги уч йиллик план миқдорида мева топширди.

Бу йил тоғ ва тоғ ёнбағри боғларида мева, айниқса, олхўри, шафтоли, олма мўл-кўл бўлди. Ўрмончилар ҳар куни бир неча ўн тонна мева топширмоқдалар. Ўрмон хўжалигининг меҳнаткашлари йиллик планга қўшимча қилиб 1000 тонна мева сотишга аҳд қилдилар.

(ЎзТАГ).

4 бет. ТОШКЕНТ ОҚШОМИ. 20 АВГУСТ, 1973 й.

ОРГАН ТАШКЕНТСКОГО ГОРКОМА КП УЗБЕКИСТАНА И ТАШГОРСОВЕТА

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000; ТОШКЕНТ, ГСП, ДЗЕРЖИНСКИЙ КЎЧАСИ, 15-УЙ,

ИНДЕКС 64579. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. Р—02605. Нашр В—2557.

ТЕЛЕФОНЛАР: коммутатор—33-02-49 дан 33-02-58 гача, Эълонлар бўлими—33-81-42.